

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

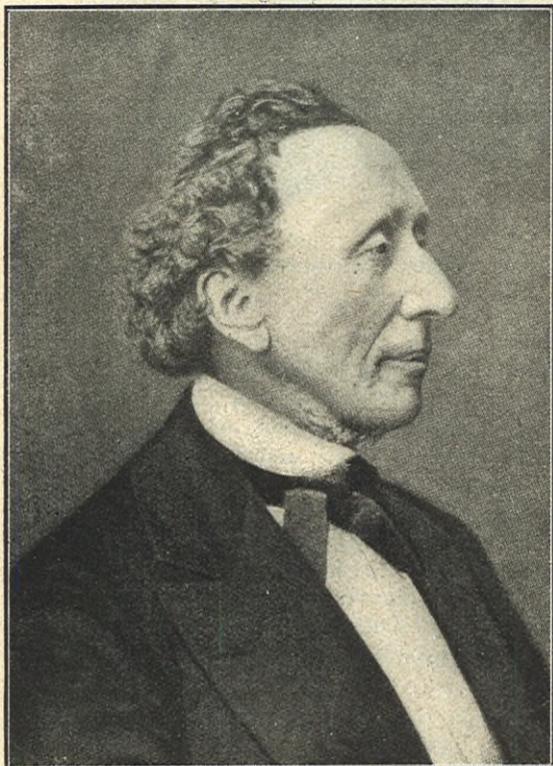

ILLUSTRERAD TIDNING

HOMMEN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

HANS CHRISTIAN ANDERSEN.

TILL 100-ÅRS DAGEN 2 APRIL 1905.

NÄR NYKONFIRMERADE skomakaresonen Hans Christian Andersen från Odense fattade det heroiska beslutet att resa till Köpenhamn för att bli en berömd man, hade han förut knappast stuckit näsan utanför den lilla hemstadens tullportar och visste om den öfriga världen icke stort mer, än att den var mycket stor och att det var långt mellan Odense och Köpenhamn. Hans mor, som i sina dristigaste drömmar såg honom i framtiden såsom utöfvare af vällofliga skraddareyrket, lika aktad kanske och kundvälsignad som grannen, mästern Hageman, kände sig icke alls tilltalad af sonens planer och vägrade att ge sitt samtycke, men då Hans Christian envist höll i sig och menade, att det nog kunde vara lika förnämt att bli en berömd skald eller skådespelare som en berömd skraddare, måste hon till slut ge efter och plocka fram några sparade riksdalrar till reskassa. Hon skrattade dock i mjugg och anförtrodd sina väninnor, att hon vore öfvertygad, att han aldrig skulle komma längre än till Nyborg, ty när han där finge se hafvet, skulle han nog bli så förskräckt, att han tvärt vände om hem igen. Men Hans Christian brann af dådlust och ärelystnad och de kalla fläktarne från Bältet kunde inte svalka af de heta känslorna i hans bröst. I sin konfirmationsstass — fäderneärfd helgdagsrock och med byxorna nedstoppade i smorlädersstöflarna — beträdde han Köpenhamns gator och marscherade direkt till teatern, ty genom ett flitigt studerande af affischerna — till mera hade det sällan blifvit — när någon gång ett teaterband förirrat sig till Odense, hade tidigt hos honom vaknat en

öm låga för Thalia och det stod nu klart för honom, att lyckan inte gärna fanns att söka på något annat håll. Han knackade först på hos en uppuren premiärdansös, men innan han vågade stiga på, knäföll han på fotskrapan i farstun och bad enträget den gode guden om hjälp och beskärn. Han blef välvilligt mottagen och tog till slut mod till sig och förevisade sitt bravurnummer: solodans à la Cendrillon, utförd i strumplästen och förhöjd till sin effekt genom tamburinsmattor mot konfirmationshatten. Men detta hans första framträdande såsom utöfvare af Terpsichores eleganta konst medförde emellertid ingen succés, och med lefnadsmodet en nyans blekare styrde han kosan till teaterchefen. Här gaf han några prof på sin sång- och deklamationskonst och bad bevakande att blifva antagen till skådespelare. Men äfven här mötte motgången. Han befanns vara för benig och mager och han lyckades ej rubba förkastelsesdomen genom en liflig försäkran, att han nog skulle bli fet, bara han fick engagement och ett gage på hundra riksdaler om året.

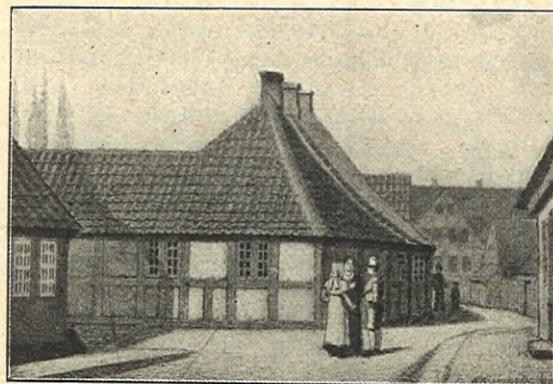
Och dessa första motgångar voro inte de enda han hade att brottas med, innan han nådde den eftertraktade lagern. Han fick sin rikliga del af sparkar och rifvet skinn, och när man nu läser den af hans böcker, som bland alla sagor han skrifvit nästan är den allra underbaraste, "Mit Livs Eventyr", har man svårt att förstå, hur han med sin nästan sjukligt sensitiva natur kunde bli bestående i striden, och man måste förvåna sig öfver, att det ej gick honom likadant som sångfågeln, som oförhappandes råkade in i ankgården. Ty i likhet med denna hade han ju alls ingenting mera att komma med än sin sångröst, och hans yttre och extraktion voro ju af en beskaffenhet, att det kunde ligga mycket nära till hands för en anbornen anka att taga honom för en simpel gråsparf. I stället för att vara en munter vandring i frihet och solljus — ty sådan vill man ju helst tänka sig den store ungdomsvännens ungdom — voro så hans utvecklingsår ett enda sökande i mörker, och förödmjukelser och kränkningar hörde till hans dagliga kost. Hans begåfning upptäcktes visserligen snart, och det fanns genast fullt upp med välvilja, som skyndade till och tog honom under armarna, men i erkänsla kräfdes naturligtvis också tacksamhet, något som i dylika fall brukar vara detsamma som en fordran på ett fullständigt undertryckande af alla personliga tycken. Icke var heller hans alltför sent påbörjade kunskapsökande någon lätt sak, nej, kanske var det en af hans utvecklingsårs största svårigheter, ty det är ett känt förhållande, att vetenskapens frukter i de flesta fall pläga vara stenar för dem, vid hvilkas vaggor Fantasos stått vakt. Han, som hittills fört ett visserligen fattigt, men obundet dagdrifvarlif, han, som hittills inte gjort annat än drömt och diktat, måste dock finna sig i att bli instängd i en kvaf skolkammare och tillsammans med småpojkar, som inte räckte honom längre än till skuldran, taga itu med vetandets första grunder. Han hade nog

under dessa år mer än en gång orsak att sucka med den lilla rättan, som i en af hans finaste och klokaste sagor drager ut i världen för att lära sig koka soppa på en korfsticka: "Det är alls icke lätt att gnaga sig till skald, det är så otroligt mycket man måste stoppa i sig."

Men den unge skomakaresonen ägde en seg energi, och som den lilla rättan gaf han inte tappt, förrän han gnagt i sig den erforderliga kvantiteten hårdsmält visdom. Och en vacker dag stod han vid första milstenen på vägen mot målet: han hade tagit examen artium och kunde skaka af sig skoldammet och börja ett fritt diktarlif. Han tog nu också på allvar i tu med diktandet och skickade ut den ena boken efter den andra, han försökte sig på alla områden; dramat, romanen, poesien, men framgången var ringa. Kritiken hade en hel del anmärkningar att göra, och om också dessa någon gång voro hårda och orättvisa, voro de dock mestadels befogade, ty den unge skalden var alltför ifrig af sig och gaf sig ej till tåls med någon noggrannare konstnärlig utformning och språklig ans.

Han generade sig ej heller att göra strandhugg in på andras landtområden och var behäftad med en barnslig artistfåfänga, som ofta tog sig löjligen uttryck och till billigt pris satte vapen i händerna på yrkesbröder, hvilka ansattes af jalousie de métier. I hans memoarer finner man hela sidor fulla af jeremiader öfver hans ungdomsverks belackare, och det är rent af rörande att läsa dem, ty huru likna de inte barnets tårar, när det i sin första kria finner ett myller af fula bockar i marginalen. Han tappade emellertid inte modet; det behöfdes endast en uppmuntrande nick från ett enda håll, för att han skulle glömma alla de sura minerna från hela den öfriga publiken och få mod att i en ny bok söka taga revanche. Men han misslyckades åter och åter igen, och hans vänner och gynnare började befara, att den fula ankungen aldrig skulle bli någon riktig diktarsvan.

Inom honom fanns dock en diktare, som ännu icke hade talat, i hans själ bodde en skald, som snart skulle komma att slå vännerna och gynnarna med häpnad och förstumma publiken, men denne hade icke mycket gemen-

H. C. ANDERSENS BARNDOMSHEM I ODENSE.

samt med honom, som nyss ideligen misslyckats, och dugde alldeles inte till att dikta märkvärdiga dramer och vidlyftiga romaner. Nej, denne var ett fantasiens furstebarn, och det kunde aldrig rätt väl lyckas honom att stanna på det verkligas mark och skildra det verkligas lif och varelser. Han ägde barnets och vår Herres gemensamma talang att kunna blåsa in en levande anda i döda ting samt i sällsynt förening barnets ljusa och troskyldiga blick på lifvet och den bepröfvade mannens rika lifserfarenhet. Han var ock ett stycke af en satiriker, men en sådan där godsint och farbroderlig satiriker, som gärna vill hålla sig framme och ge ris, när någon är elak, men som egentligen bara gör det för att få ett välkommet tillfälle att efter den utdelade agan sträcka ut händerna och torka af tårarna och förlåta. Med andra ord: han var predeterminerad till sagoskald, till en de små världsmidborgarnes specielle författare. Och när denne sent omsider vaknat till medvetande om sin tillvaro, dröjde det ej länge, förrän skomakarsonen från Odense stod vid målet och ägde större berömmelse än han någonsin kunnat drömma om —

Han hade hittills lefvat som askepilten, sagornas ädelmodige och blåögde unge hjälte, han, som med två tomma händer vandrar ut i den vida världen för att spana efter lyckan. Men alla goda sagohjältar vinna till slut prinsessan och riket, alla stå en dag framför dörren till det strålande och förtrollade slottet, i hvilket hon bidar dem, den ljuftva prinsessan Lycka — och Hans Christian Andersen var själf icke någon sämre sagohjälte. Han stod en dag framför portarne till äfventyrets rike och de sprungit upp på vid gafvel, ty han ägde alla de förutsättningar, hvilka tillsammans bilda det här ovillkorliga lösensordet. Och på tröskeln mötte honom sagans genius och han kysste honom på pannan och gaf honom härskarspiran. Han gaf honom en trollstaf, hvilken lika osvikligt som den gudomliga skaparviljans varde kunde väcka lif och världar och för hvilken intet mirakel var omöjligt. Och som en ny prins Aladin af Lampan tog han riket i besittning, men han kunde inte låta bli att tänka på alla dem, som måst stanna kvar ute i verklighetens gråa rike, och det gjorde honom ondt om dem, ty han hade ett medlidamt hjärta. Han måste framför allt tänka på alla de små barnen, som han sett stå utanför portarna och med heta kinder och lystna ögon försökt titta in genom nyckelhålet. Och då kunde han inte annat än låta öppna portarna. Och se, från alla världens hörn strömmade de till, och det var icke endast barnen som kommo, nej, äfven de vuxna människorna kommo, allvarliga visdomssökare och lefnadsmätta gråhårsmän, ty det fanns ingen så klok och ingen så gammal, att han icke blef varm om hjärtat och ljus i hågen, när han stannade framför undren i detta förlovade land.

Ja, Andersens sagor! Hvad är det icke allt för minnen, som storma och sluta mig inne i en krets af välkända och älskade väsen, när jag nu åter sitter och tummar den gamla sönderlästa boken. I rad vid rad stå de kring min stol, de befolka hela rummet och i vårkvällens skymningsljus ser det helt fantastiskt ut — det är ett brokigt kaleidoskop. Och med hart när religiös vördnad måste jag tänka på honom, som skapat allt detta, denna förunderliga skald, som det blef gifvet att finna uttryck för det mest eteriska i poesien: tillvaron sådan den ter sig i barnets drömmar. Icke en vrå fanns i de smås inbillningsvärld, icke en aldrig så aflägsen afkrok, som icke han genomforskade, och det fanns inte en stjärna på himlahalvvet eller ett schakt så djupt i underjorden, att icke han var där på gossefantasiens vingar. Naturens stora bok,

som ligger uppslagen för oss alla, men som så få af oss förstå att stafva igenom, huru kunde inte han läsa i den. Ty han läste i den som barnet läser i den, och detta är det märkvärdiga, att man tolkar den skriften säkrast, innan man ännu lärt sig skilja på a och b bland lifvets krångliga minuskler. Hans öga såg icke endast den torra bokstafven, hans tanke nöjde sig icke med dess allmänna betydelse: det synliga var endast förlåten, bakom hvilken hans fantasi skådade en ny värld, en egen vacker och levande värld, och det var icke nödvändigt att ens äga lif och själ för att där få medborgarrätt. Han gjorde det lilla till det stora och det själlösa gaf han själ: djur, växter och stenar blefvo tänkande varelser, och alla hemlighetsfulla och trolska väsen, som hvardagskloka nyttighetsmänniskor förvisat till folktrons mörker, löste han ur deras bann och återgaf dem deras gamla anseende. Igenom honom blef så sagan född på nytt och vardt kött och bodde ibland oss, men Hans Christian Andersen var icke allenast en sagans pånyttfödare — han var, dess förste verkligt store bard.

GOTTFRIED KALÉN.

SVENSKT RIKSDAGSLIF.

KONTURTECKNINGAR FÖR IDUN AF LUCIDOR.

III.

PLENUM.

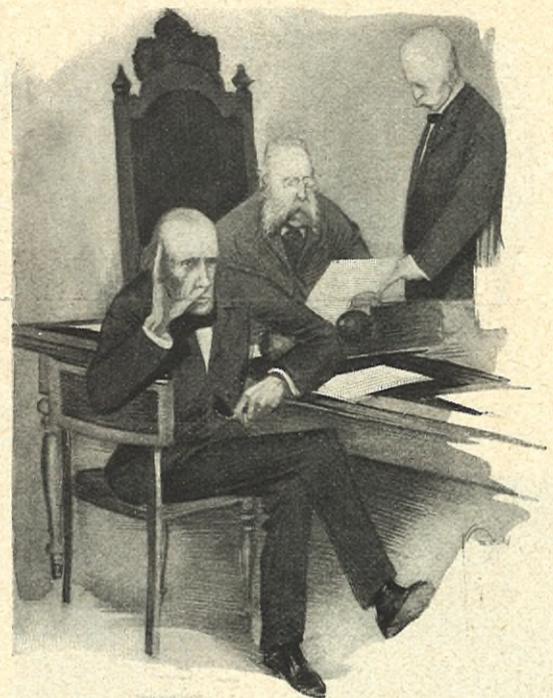
DEN SVENSKA RIKSDAGEN är, såsom vi alla nogsamta veta, fördelad i två kamrar, den första och den andra, hvilka i alla frågor äga lika behörighet, i olikhet med hvad förhållandet är uti snart sagdt alla andra länder, där tvåkammersystemet är rådande. Tänk t. ex. blott på England, där underhuset ju faktiskt sitter inne med så godt som hela den politiska makten, medan öfverhuset, lordernas egen kammare, rent politiskt sedt, har bra litet att säga.

Så är det icke hos oss. Visserligen har den nuvarande statsministern, själf ledamot af första kammaren, vid en debatt inom densamma uttalat de på sin tid mycket uppseendeväckande orden, att jämväl i vårt land "den politiska tyngdpunkten är förlagd till riksdagens andra kammare". På intet vis vilja vi tvista med excellensen Boström härom, men säkert är att vårt öfverhus, när det på allvar gäller, icke brukar försumma att med kraft, ofta äfven med framgång, göra sig gällande.

Plenum — det är när kamrarna sammanträda, hvar och en för sig och hvar och en på kallelse af sin talman. Man skiljer på bordläggnings- och arbetsplena. De förra utsättas nästan alltid till tisdags- och fredagsmiddagar kl. half 3; vid dessa förekomma i regel inga öfverläggningar, endast framställande och remitterande af propositioner och motioner, bordläggning, justering m. m. af formell natur. Sammanträden af detta slag brukar vara undanstökade på en kort stund.

Med bordläggning menas att behandlingen af utskottens af och tillstyrkande utlåtanden uppskjutes till en följande sammankomst, på det att riksdagsmännen må hinna taga del af dem, innan de skrida till afgörandet.

Detta sker på arbetsplenium, som, enligt vedertaget bruk, hålles onsdagar och lördagar med början kl. 11 f. m. De öfriga dagarna i

VID FÖRSTA KAMMARENS TALMANSBORD.

veckan arbeta utskotten med ärendenas beredning. Endast när brådskan, särdeles mot riksdagens slut, är mycket stor eller frågor föreliggande, som icke medhinnas på ordinarie pleni-dag, tillsätts äfven andra af veckans dagar, ja, till och med natten. Rösträttsfrågan t. ex. brukar ju upptaga kamrarna ett par dagar en suite. Vid sådana tillfällen känns riksdagsarbetet ansträngande, icke blott för kammarledamöterna själfva, utan kanske i ännu högre grad för de å läktares arbetande pressmännen. Intresset är emellertid ofta så spändt, att mödan drunknar däri.

Vi taga oss friheten inbjuda den ärade läsaren till ett åhörarebesök i det nya riksdags-huset, medan arbetsplenium pågår.

Uppför en serie trappor — stundom så branta och obekväma, att man ett ögonblick snarare tror sig ombord å en emigrantångare än uti en modern parlamentsbyggnad — nå vi vårt mål, första kammarens läktare. Pliktskyldigast börja vi där, ty senatorernas hus är städse punktligast i afseende på iakttagandet af det för sammanträdenas början utsatta klockslaget.

I god tid ha vi infunnit oss och bevittna, huruledes de icke längre unga kammarledamöterna anlända, gladt och hjärtligt hälsande hvarandra. Det hvilat uppenbarligen inga led-samheter under dessa grå hår. Ett lifligt sorl utspinner sig. Men så kommer talmannen och

VID ANDRA KAMMARENS TALMANSBORD.

“MUM” är nutidens bästa näringsmedel för barn och sjuka. Förordadt af Herrar Läkare.
Prof sändes gratis och franco från Axel Lennstrand, Gefle.

KRIGSMINISTERN HAR ORDET.

slår klubban i bordet. Det ser ut, som om ingen brydde sig därom, ty sorlet fortsätter som förut: till att börja med är det ju också blott formaliteter, som undanstökas. Plötsligt uppropar talmannen med hög röst *herr statsrådet och chefen* för något af departementen. Man skulle tro att det nu med ens blefve tyst och uppmärksam i kammaren. Men nej, det behagliga sorlet fortfar, medan den ifrågavarande regeringsmedlemmen aflämnar några k. propositioner. Det är påfallande med hvilken — hvad skola vi använda för uttryck? — bristande égard kammaren bemöter denna procedur. Från läktaren är det alldeles omöjligt att uppfatta hvad de k. propositionerna handla om. Kanske röra de blott jordafsöndringar från kronans torplägenheter och andra lika högtintressanta spörsmål.

Ett tu tre faller emellertid talmannens klubba med större eftertryck i bordet, kammarledamöterna rycka till och pratet bedarrar. Nu börjar det på allvar: föredragandet af de två gånger bordlagda och sålunda till afgörande mogna ärendena. Talmannen läser rubriken på utskottsbetänkandet och tjänstgörande kanslisten — den s. k. rytaren — utskriker den hemställan, som göres. Antingen bifalles denna utan vidare eller också begär någon ordet, och debatten är i gång.

Hvarje svensk riksdagsman har grundlagsenlig rätt att yttra sig hur ofta och hur länge som helst samt att framlägga ändringsförslag. I allmänhet är man långt mera talträngd i den andra än i den första kammaren, och det händer nog, att en och annan talare egentligen icke har så mycket att anföra i sak, utan fastmera, som det heter, står och pratar för kommittenterna. Nå, man måste väl visa dem därhemma, att man har sitt ord med i riksdagsdebatten! Hör ingen på, så kommer man i alla fall uti protokollet och i — tidningarna.

Blir diskussionen oskäligt utdragen, så känna våra lagstiftare medel att hålla den grundlagskyddade talarerätten åtminstone någorlunda inom rimlighetens gränser. Första tempot är en påfallande uppmärksamhet, därefter låter man det enskilda samtalet flöda öfverröstande, hvarvid nog händer att talmannen låter klubban påminna om god ordning; så komma ropen på proposition, och hjälper ej ens detta, händer det att man börjar, ungefär som skolpojkar, smålla med pulpetklaffarne.

Ja, det måste ju vara mätta med allt, äfven med den parlamentariska talträngdheten.

När ingen längre begär ordet, förklarar talmannen öfverläggningen afslutad och votering anställes, på vanligt sätt öppen eller sluten.

Endast det som båda kamrarna samstämmigt besluta är riksdagens beslut. Stanna kamrarna — vi förbigå här den tillfälliga utskottsbehandlingen — i olika beslut, är det utskottets skyldighet att söka sammanjämka de olika meningarna och inkomma med förslag härom. Lyckas icke detta och ett gemensamt beslut ej kan åstadkommas, så förfaller hela saken. Emellertid finnas frågor, som ej få förfalla, utan rörande hvilka ett beslut *måste* fattas. Sådana äro de, som röra statsutgifter, bevillning, riksbanken och riksgäldskontoret. Om i dessa kamrarna stanna i olika beslut, blir det gemensam votering, som också är en form af arbetsplenum. Kamrarna rösta hvar för sig, men rösterna i båda kamrarna sammanräknas, hvarvid den mening, som fått de flesta rösterna, blir riksdagens beslut. Naturligtvis har andra kammaren, såsom varande den talrikare, härvidlag en trumf på hand

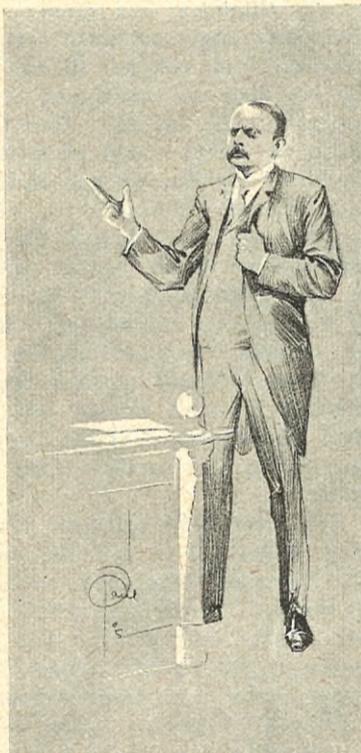
För grundlagsfrågors behandling finnas ju, såsom känt torde vara, särskilda bestämmelser.

Medan vi gjort denna lilla kurs uti svensk statskunskap, ha vi hunnit förflytta oss till andra kammarens läktare. Det allmänna intrycket är här betydligt mera seriöst, fastän gifvetvis formerna äro desamma som i första kammaren. Det hvilat någonting betänksamt i luften, och det kanske ligger en sanning uti hvad en berest amerikanare, som vi nyligen hade nöjet ciceronisera i det nya riksdagshuset, yttrade: "Edra deputerade äro de allvarligaste människor i hela världen."

Att våra folkvaldataga sina mandat på fullt allvar, torde vara odisputabelt. Älska de icke att göra rabaldernummer, så hindrar detta förvisso ej, att debattens vågor kunnaga högt.

Utmärkta talare finnas i båda kamrarna. Det är vår afsikt att i en följande artikel presentera några "grupper och personer".

Till dess HR SVEN PALME INTERPELLERAR KRIGSMINISTERN.

Ärade kvartalsprenumeranter

erinras om nödvändigheten att nu omedelbart förnya prenumerationen, på det intet afbrott i numrens regelbundna försändning må behöfva uppstå. Äfven under det stundande kvartalet skall Idun bjuda ett i allo intresseväckande och gediget innehåll, och särskildt vilja vi framhålla, att — sedan Anna Wahlenbergs pågående följetong afslutats — i romanbilagan kommer att inflyta en hufvudstadsroman: "**Signys första såsång**" af den omtyckte författaren *Gustaf Lindquist* (Mari Mihi), hvilken, som bekant, i år af Svenska Akademien uppmuntrats med det Beskowska resestipendiet.

Sidentyger med Schweizerbroderi

till

Klädningar och blusar

sista nyhet i Japan Pongé à kr. 3.10 & 4.70 pr meter. Levereras tull- & portofritt till privatpersoner.

Profver omgående franko.

Schweizer & Co., Luzern S 5, (Schweiz).

MARSKVÄLL.

LIKSOM en lyriskt vek och fin pastell du står där med din skira skymningslöja i stilla tankar, som sin längtan höja mot aftonglöd och höga, blåa fjäll.

Och dagrar från en fjärran skönhet dröja sig kvar på vidders vinterhvita fjäll, och stjärnor öfver torftigt öde tjäll i drömblek glans den Endes kärlek röja.

Uti din tystnad ligger dämpad, mild den sång, som en gång frigjord, stark och vild och mäktig brusa skall i vårflodstider.

Men än din lidelse ej vaknat har. Din blick, beslöjad och dock ren och klar, i vemod ser mot vårens storm och strider.

BRITTA MÖRK.

BJUDNA BORT. BERÄTTELSE AF ELISABETH KUYLENSTIERNA.

ELSA MALM hade lagt det fina, distinguerade bjudningskortet på sin mans tallrik, så att han genast skulle se det, när han satte sig till middagsbordet. Han lade mycket riktigt strax märke till det, men måste dyka i diverse minnesfack — hans hjärna var ganska trött och ansträngd efter det trägna skolarbetet — innan han fick grepp på den bjudande familjen och hvarför de visat denna notvarpsartighet; "Soupé... frack, svart halsduk... Hämtning... O. s. a." Så mindes han, att frun hade varit Elsas flickvän, en af dem hon hållit "väldigt mycket af". Och som hon var nästan den enda bekanta Elsa hade i Stockholm, gjorde de visit hos herrskapet grosshandlarns. Rikt folk, elegant väning, stort umgänge. Ett par till fylle inte värst, så var man af med dem sedan, hade de kanske tänkt... eller brydde den charmanta frun sig verkligen om lilla Elsa?

Torsten ville gärna tro det, helst när han såg in i sin hustrus djupa strålände ögon. Han läste i dem en tveksam lust att tro på bjudningen som ett väntande nöje. Han lade bort kortet och tog en bit hårdt bröd; i detsamma log han satiriskt-humoristiskt. Hur kunde det vara att han så plötsligt fick den skarpa kontrasten illusoriskt återgifven mellan den rike grosshandlarn och den skuldsatte fil. doktorn, småträlen, Torsten Malm.

"Vi ska säga nej förstas," sade Elsa med en svag vibration af försakelse i tonfallet.

Vanligt salt verkar blott som krydda.

"CEREBOS" SALT; Stärker födan.

**Lanolin-
Sana-Tvål.**

Garanterad ren, neutral,
mild och öfverfet.

Bästa Barntvål!

25 öre st.

Grumme & Son
Stockholm.

“Hvarför det; det hade jag inte tänkt mig. Du kan väl ha din brudklädning?”

“Jaa, med litet ändring så.”

“Ändringar! Den var ju ny och modärn för ett år sedan. Hvad fruntimmer är lustiga.”

“Du skulle inte tycka om att se mig gammalmodig, Torsten.”

“Sådant lägger jag inte märke till — kläder. Det är ändå något, som hänger utanpå.”

“Ja — men. Jag är allt tvungen att ha skor och handskar och — och blommor också.”

“Kära du, det där hinner vi väl tala om sedan.”

“Jag ville bara förbereda dig...”

“Tack, tack!”

Bjudningskortet blef jakande besvaradt, och den vecka, som föregick grosshandlarns supé, hade en helt annan karaktär än dem Elsa förut upplefvat, sedan hon blef gift. En fattig flicka, som ändå kom ut litet grand, hade hon varit; så hade hon blifvit en fattig liten fru i det stora okända Stockholm och kom inte ut alls, därför att allting var så dyrt.

Nu började hon med ens lefva upp i en gladt glimtande tro på, att folk skulle vilja se dem, att hon kanske skulle få dansa ett par gånger på vintern, prata med jämnåriga, vara ung igen. Där hon gått ensam hela de långa förmiddagarna i den höga, något kala trerumslägenheten vid Nytorngsgatan, hade hon känt sig så besynnerligt gammal och förständig. Jungfrun var en äldre människa med kristligt sinnelag. Högar af bönböcker, en porslins-Kristus och två kort med vapensköldar, på hvilka stodo: “Si Guds lam!” prydde hennes byrå. Hon var inte rolig, inte alls, men mycket duglig och billig, för hon ville vara mycket ledig.

Den här veckan var hon absolut inte nöjd med sin matmor. Var det likt något det att krångla så med håret till exempel och försöka sig med olika “opsättningar” midt på blanka förmiddag eller att rota i timal med spetsar och skräp och så tralla tockna ogudaktiga visor som: “Vi gå på bal, vi gå på bal...”

Den stora dagen kom. Torsten hade sagt sitt: “Järnvägar och grindstolpar” några gånger öfver stärkta knapphål och envisa knappar, hade tagit större potentater till hjälp, när just den krage han ville ha var i tvätten, och slutligen blifvit i ordning. En ståtlig man med mörk hy, vackra ögon, bra mustascher och hållning, en man sådan han minde sig från baler och tillställningar i Uppsala, då dagens tunga allvar vikit och han glad och liffull blef skämtets hufvudman.

“Goddag, gamle gosse,” nickade han åt sig själf i spegeln. Så vände han sig om och fick syn på Elsa. Han hade inte sett henne i brudklädningen mer än den enda gången, då det var hennes dag bland dagar. Han hade också inom sig hela hennes apparition från den kvällen kvar, och det ville inte passa ihop med nuet. Den skira brudslöjan hade klädt henne så väl och gifvit toaletten en charme och elegans, som nu var borta. Hon stod där smal och

blek i sitt hvita ylle, tydligen i medvetandet om att ha gjort sitt allra bästa, men ängslig ändå i känslan af att vara rätt misslyckad. Frisyren var en smula för öfverdrifven, det såg han strax, men nåndes ingenting säga, i stället kysste han henne och sade käckt:

“Å’ vi nu fina, så ge vi oss väl af.”

Han hjälpte henne på med kappan.

“Är jag bra?” Elsa såg oroligt frågande på honom.

“Visst, du är ju gentil värre.”

Det svaret tillfredsställde henne inte alls. Så skulle Torsten aldrig sagt, om han varit riktigt nöjd, men han brydde sig ju inte ett tecken om kläder, så för den delen kunde det ju vara detsamma. Det fanns kanske andra, som senterade henne, tänkte hon med en anstrykning af för länge sedan bortlagdt flickaktigt koketteri, nu bara användt som själfuppmuntran.

Värd och värdinna grosshandlare voro ytterst artiga och älskvärda mot alla de gäster, de samlat i sina stora praktikgemak, där det elektriska ljuset från skimrande kristallkronor strålade öfver en fulländad hufvudstadslyx. Här och hvar dämpades ljusglansen från lampor och kandelabrar af raffineradt färgvalda abat-jours.

Elsa hörde sidenfrasen från de många klädningarna; det lät som många små hväsande ormtungor, försökte hon öfverlägset säga sig, men ändå skulle hon i denna stund gärna, gärna velat vara en liten frou-drottning i stället för en slät och ordentlig yllefru.

Först bjöd hon till att bara gå på. Hon pratade till höger och vänster, fast hon ju rakt inte visste något om hvad som hände i de här fruarnas värld, och hon till och med ansträngde sig att flirta en smula med en gradpasserare, som sade: “he, he, he,” oftare än det var något att finna roligt. Men så mötte hon plötsligt sin bild i trymån, sin och andras — och rodnade häftigt, missklädande. Hvad hon såg landtlig och bortkommen ut. Frisyren, som hårfrisörskan kallat “vådligt stilig”, tyngde med de många ispikade hårnålarna. Hon hade dålig hy och en liten röd nästipp. Hastigt drog hon sig tillbaka i en lugn vrå, och hon hoppades, att Torsten skulle uppsöka henne. Hon hade förstulet iakttagit honom och känt sig stolt öfver hans lediga, behagfulla uppträdande. Det var tydligt, att damerna funno honom tilldragande.

Hon kom ihåg, pinsamt klart, att man en gång undrat öfver att han höll fast vid den lilla “barndomsflamman”; han hade kunnat göra ett mycket förmånligare parti. Ja, visst hade han kunnat det, men när hon berättat honom ryktets illvilliga anmärkningar, hade han endast tryckt henne hårdt intill sig och svarat:

“Allt hvad världen tycker och tänker, Elsa, är utomkring oss; du är mig närmare än allt.”

Hon blef varm och lycklig, när hon tänkte på detta, och när han i detsamma kom fram till henne, räckte hon honom båda händerna. “Sitter du här alldeles ensam,” frågade han vänligt.

“Ja, jag blef litet trött af sorlet.”

“Du mår väl inte illa?”

Han satte sig helt nära henne.

“Nej, inte alls... Tycker du, här är roligt?”

“Ja bevars. Fröken Sigvard skall sjunga, det gläder jag mig åt att få höra.”

“Hvem är fröken Sigvard?”

“En norsk sängerska, en ung flicka. Hon ser ovanligt bra ut och är riktigt treflig att tala vid. Där står hon och talar vid värden nu.”

“Hon är bra stor och stark, tycker jag.”

“Det är något friskt och kraftigt — fjälluft öfver henne.”

Elsa trodde, att hon mätte en liten smula illa, att här var för kvaft — för mycket folk

att — att... nej, hon skämdes att föreslå det de skulle gå hem redan. Det var ju hon, som varit ifrigast på detta nöje, men det var inte roligt.

Torsten såg, hur irriterad hon föreföll, och bjöd henne oroligt armen, de skulle gå in i buffeten, där var svalare, och för resten såg det nog litet besynnerligt ut, att de sutto så länge ensamma. Elsa följde med och lät honom servera sig ett glas champagne. Sedan blef hon bekvämt placerad i en soffa mellan två äldre damer från hennes hemtrakt; de frågade och frågade, om hon kände den och den, hvilken i regeln dött, medan hon var ett litet barn.

Torsten gick förbi ett par gånger och nickade åt henne, men det var märkvärdigt, hvad han hade många bekanta, eller var det fröken Sigvard han underhöll mest hela tiden.

Vid supén, som serverades vid sittande bord, fick Elsa en ganska treflig kavaljer, och hon började kvickna till igen. Men det räckte inte så länge, ty herrn var sportsman ex professo, och när han råkade in på de Nordiska spelens kulturella och fosterländska betydelse, blef han så värtalig, att Elsa fullständigt veks invärtes af trötthet.

Torsten satt långt ifrån henne. Han hade “fjälluften” på sin högra sida och en liten munter danska på den andra, och om det inte var en union i Margareta Fridkullas stil, så företedde den åtminstone all önskvärd enighet och samförstånd.

När de läckra rätterna voro uppätta, skålarna druckna och bordssällskapet skinande af tillfredsställd materie, skötos stolarna bort och salongerna eller smårummen uppsöktes af större och mindre kottierier.

“Jeg synger da bedst, når jeg er dejligt mæt, jeg,” hörde Elsa norskans klara stämma säga till någon, och hon förstod, att nu skulle hon låta höra sig. Hon följde mekaniskt med strömmen till musikrummet. Hennes bordskavaljer skaffade henne påpassligt en stol.

Värden själf förde den unga sängerskan fram till pianot. Hon vände sig skälmskt till auditoriet, men blicken, som glidit förut, fäste sig en sekund stor och full på Torsten, när hon sade:

“Jeg skal syngte om ham, som De nok kender allesammen, men aligevel ikke forstår, den store Eros.”

Torsten såg på henne igen, och han erfor en kraftig, sund naturs vibration af lust att famna och älska, som stunden bjuder. Det var så mycket hett och stormande, som lifvet ännu ej nött bort, hvilket, medan hon sjöng, med snälltågsfart genomilade honom, men det var ett tåg, som inte stannade vid småstationer; det skulle brusa vidare, det visste han också.

Hennes mäktiga, lifsvarma toner fyllde rummet:

“Hör mig, I kölige Hjerter i Nord,
I som vil fryd i Forsagelsen finde:
I gaar i blinde, I gaar i blinde,
vil plukke Roser, hvor Roser ej gror...”

Allt som den medryckande melodien, de djärft kallande orden klingande trängde sig in i Torstens sinne, blef han underligare till mods, och han tyckte en sekund, att hon hade rätt, som stod där och sjöng om att man skulle ge sig med all “Livets luende Længsel” åt Eros, världsbetvingaren. Kvartalshyra och småborgerlighet och familjeförsörjareplikter var något smått och lågt, något man kunde låta hvardagsdämnet lägga sig tätt öfver för att i stället taga stundens glädje. När kom den igen...

Efter sångens slut uppsökte han fröken Sigvard, och han — eller var det hon? — hittade en fönstersmyg, där de kunde föra ett låg-

STURES MJÖLK-CACAO

är numera obestriddligen erkänd som angenämaste och hälsosammaste frukostdryck, som finnes. Förutom den bästa Cacao's fina arom och angenäma smak, har den mångdubbelt mera näringsvärde och är hälsosammare än någon annan i handeln förekommande Cacao. Se i öfrigt Professor Bergstrands och Handelskemisten John Landins intyg. Priset är det billigaste, nämligen endast 3 kronor pr kg.

mäldt samtal. Hon ville förstås tala om lifvets högsta intressen. De hade just fått den rätta posen, då Torsten kände, att det drog kallt från fönstret.

“Men här förkyler ni er,” sade han.

“Jeg, nej da. Jeg kan visst ikke blive syg, tror jeg.”

Hon skrattade öfvermodigt.

Han log med, men han tänkte på Elsa, lilla klena Elsa, som han alltid fått akta och pyssla om. Hvar fanns hon nu? Roade hon sig männe? A ja, det gjorde hon nog. Han ville gärna sitta kvar hos Lorelei, ville inte tänka just nu. Det var då inte alls någon äktenkaplig trolöshet att prata med ett vackert fruntimmer.

Men det drog fortfarande kallt, och känslan inom honom för Elsa och att han skulle vara rädd om henne ville inte lämna honom i fred.

Han reste sig otåligt.

“Förlåt mig, fröken, men jag är rädd, att min hustru väntar,” sade han i ett tonfall, som blef generadt.

“Aa, sådan!”

Fröken Sigvards ögon sade en hel del mera än hennes ord, och Torsten Malm kände sig plågsamt, retfullt stukad, när han efter en bugning och några artiga afskedsord gick för att uppsöka Elsa.

Hon följde honom tyst och tyst satt hon bredvid honom i droskan.

“Du fryser väl inte?” frågade han.

“Nej.”

En lång paus, som han ånyo bröt, därför att han behöfde öfvertyga sig om tonfallet i hennes röst; det var inte det vanliga, men ond var hon heller inte.

“Ja, du Elsa, nu ha vi varit på stor supé,” sade han onödigt muntert.

“Vi ha det.”

“Du var inte värst förtjust i det, tror jag.”

“Nej, inte just.”

“Tja, jag tyckte inte det var så galet.”

Intet svar. Han kunde endast skymta hennes smala ansikte härinne i kurens dunkel, och han blef plötsligt ängslig för att hon satt och grät. Det vore rysligt! Tårar och tröstande afskydde han.

“Är du mycket trött?”

Han strök henne varsamt öfver kinden. Nej, Gud ske lof, hon grät inte.

“Å ja.”

Han ville inte nu fråga, om hon var missnöjd med honom; det skulle han reda upp därhemma med några hjärtliga smekningar, men han insåg, att hon hela tiden följt honom och — med rätta kanske — känt sig försummad.

“Ja, hvad skulle vi också på den förbaskade bjudningen att göra,” resummerade han högt sina tankar.

Inte heller nu svarade Elsa.

De kommo hem, tände lampan och satte sig i de bekväma stolar, de kallade “salongen”. Elsa hade hufvudvärk och tog ned håret; det klädde henne utmärkt, denna tjocka, glänsande, kopparröda ram.

Torsten bad:

“Kom och sätt dig i mitt knä.”

Hon ryckte häftigt till.

“Nej,” sade hon nästan hårdt.

“Men, Elsa, hvad nu?”

“Tror du, jag vill ha den plats, där du tänker dig en annan; det är inte mig, det är henne, dina tankar smeka. Du kysser mig, men bryr dig inte om annat än att det är ett par mjuka, varma läppar, som du längtat efter hela kvällen.”

GENERALEN GREFVE SVEN LAGERBERG I SITT HEM I STOCKHOLM. FOTO FÖR IDUN AF HOFFOTOGRAF A. BLOMBERG.

“Hvad är det här för galenskaper! — Är du svartsjuk?”

Hon blef med ens underligt stilla, och det var, som letade hon djupt i sig själf, innan hon svarade:

“Kanhända, men det borde jag inte vara.”

“Nej, naturligtvis inte,” inföll han ifrigt.

“Nej, för är man svartsjuk, skall man vilja strida om sin rätt. Det vill inte jag, men jag vill inte heller dela.”

Han lutade sig innerligt öfver henne.

“Elsa, om jag erkänner, att jag gripits af ett rus i kväll, så är du för klok att lägga vikt vid det, och aldrig kan väl hvarken du eller jag glömma, att världen är utanför; mellan oss kan den inte tränga sig. Kom, Elsa, jag ber dig!”

Hon skakade sakta på hufvudet.

“Nej, Torsten, inte i kväll. Det är synd, efter du behöfver ge smekningar, men jag kan inte — inte vara afledare. Jag tror som du,

att riktigt emellan oss kan inte världen tränga sig, och när den här lilla remnan grott igen, skall jag komma som förr.”

“Det är svårt att förstå dig.”

“Ja, det är det väl, isynnerhet som jag inte har många ord. Jag kan bara säga, att jag vill känna det helt och fullt mitt, som jag får af din kärlek, då först blir det lycka.”

Han såg in i de skimrande, älskade ögonen, såg på munnens fina båglinje och tänkte —: “hon har vackrare mun än fröken Sigvard.” Knappt fick han den jämförande tanken klar, förrän han förargad skakade på hufvudet; var han inte kvitt den norska Lorelei än? Han fick en skynt af förstående för Elsa.

“Du,” sade han, “ska vi önska oss att komma mycket med ut i sällskapslivet, utvecklar det, tycker du?”

“Någon nytta gör det väl, men — nog är hemma bäst.”

Hon log mot det enkla bohaget, mot blommorna i fönstren och böckerna i det gammalmodiga skåpet med glasörrar. Härinne var godt och tryggt, tänkte hon tacksamt.

SVEN LAGERBERG.

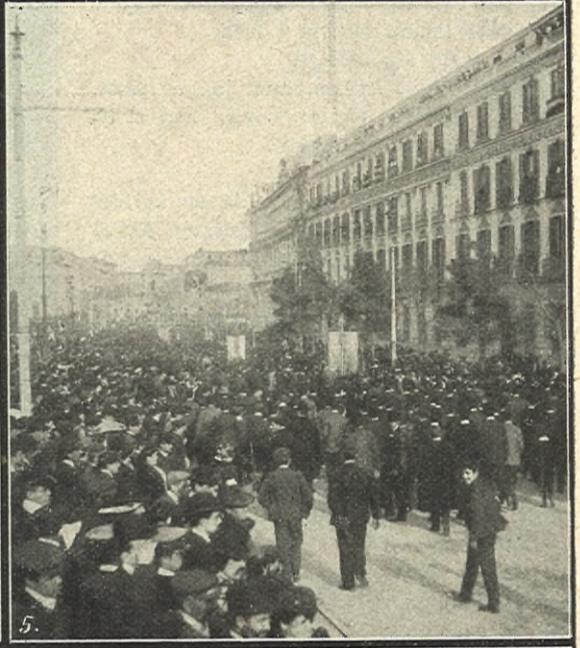
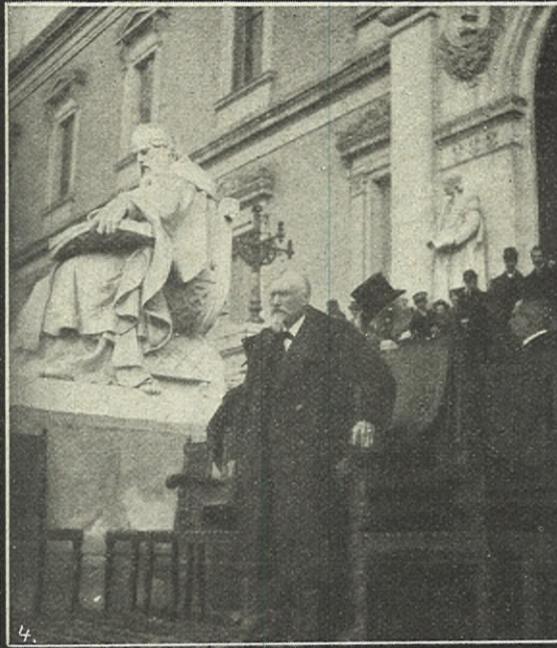
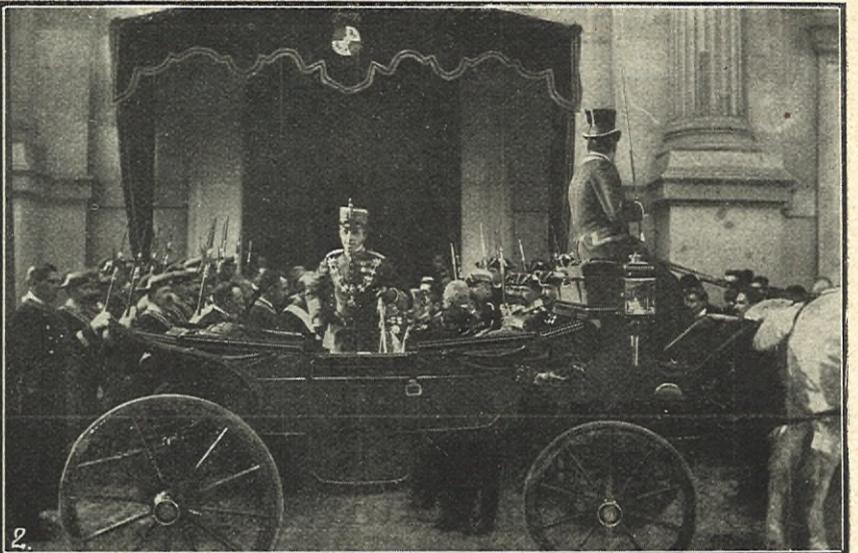
DEN GAMLE generalen, Stockholms populäraste personlighet, har för alltid lagt sig till hvila. Dödsbudet kom ej oväntadt, ty redan för några veckor tillbaka gjorde sjukdomen sig kännbar i den 83-åriga stofhyddan; hans kraft var bruten och efter ett kort aftynande kom döden som en förlossare.

I den i Idun n:r 4, 1902 års årgång, införda lefnadsteckningen af Thore Blanche, hvarmed vi manifesterade den gamle ädlingens 80-årsdag och till hvilken vi nu hänvisa de af våra läsare, som önska en mera ingående skildring af den aflidnes personlighet, står på ett ställe dessa ord: “Se där en af de äkta stockholmarne, som hålla på att försvinna! Med honom dör en hel tid!”

Ja, så är det verkligen. General Sven Lagerberg var till följd af sitt kärnfriska, rättframma väsen, sitt hjärtas värme, sin robusta humor och sin orubbliga kärlek till sitt fosterland och till den stad, i hvilken han lefvat det mesta af sitt lif, en typisk representant för det 19:de århundradets svenska lynne. Hans glädje öfver det goda och sunda i lifvet var lika lifgifvande, lika smittande frisk som hans harm öfver vrånghet, falskhet och orättvisor var rensande i dess explosiva kraft.

Äkta demokrat till sinnelaget, utan allt pjunk, seende folkets fel lika väl som dess förtjänster och aldrig stickande under stol med hvad han tänkte såväl i det ena som det andra afseendet, hade han vunnit allas kärlek, som få människor kunna det. Därför skall han sörjas djupt af alla, hög som låg, ty han var en helgjuten karaktär med hjärtat som regulator.

Men allra mest skola “hans kära stockholmare” sakna honom, och när våren i år kommer med sol och värme och springande knoppar till hans älskade stad, skall den späda vårgrönskan i Kungsträdgårdens lindar ge en vision om sorgflor, ty den gamle generalen är för alltid borta ur den allé, som varit hans favoritpromenad under en mansålder.

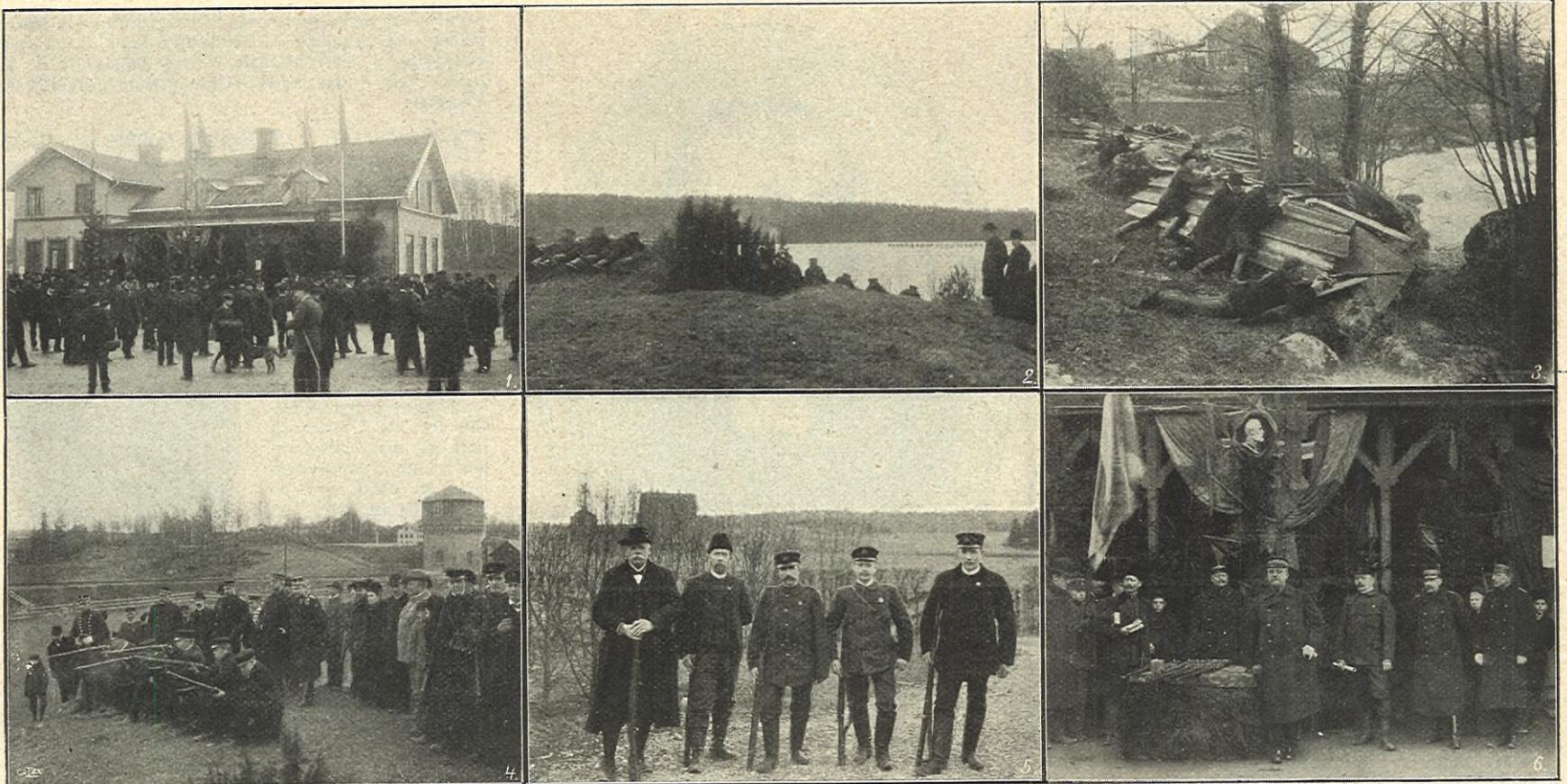
ECHEGARAYFESTERNA I MADRID

FOTO FÖR IDUN AF MANUEL ASENJO, MADRID.

DEN STORE SPANSKE DIKTARE, som nu senast tillsammans med Mistral erhöi det litterära Nobelpriset, har i dagarne varit föremål för en storslagen hyllning i sin hemstad Madrid vid detsammans öfverlämnande. Genom godhetsfull förmedling af vår därvarande legation är Idun här ofvan i tillfälle meddela några intressanta bilder från de lysande festligheterna. Bild 1 framställer regeringens medlemmar inväntande konung Alfonso utanför senatpalatset, där priset öfverlämnades genom den unge konungens egen hand. Bild 2 återger konungen, lämnande palatset efter den högtidliga seansen. Bilderna 3 och 4 framställa den därefter följande uppvakningen för diktaren på stora trappan utanför biblioteks-

VID NOBELPRISETS ÖFVERLÄMNANDE.

och museibyggnaden och bild 5 en del af det festtåg genom gatorna, hvarmed folkets breda lager under vajande fanor hyllade landets populäraste skald. Bild 6 återger Echegaray på kvällens högtidlighet i Ateneum, och bild 7 visar oss den svensk norske ministern baron Wedel Jarlsberg, som naturligtvis tog en framträdande del i festligheterna. Bild 8 slutligen ger oss porträttet af den frejdade diktarens distinguerade maka Dona Ana Estrada de Echegaray, som nu med glädjестolt hjärta fått dela mannens triumf. Fotografierna äro tagna för Idun af fotografen Manuel Asenjo i Madrid utom n:r 6, som återgifvits efter en pennteckning i Madridtidningen Diario Universal.

FRÅN SÖDERMANLANDS FÄLTSKYTTEFÖRENINGENS TÄFLINGAR I FLEN 24—26 DENNES. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG. 1. UTANFÖR FÖRBUNDSHUSET. 2. SKJUTNING MOT FASTA MÅL. 3. FÄLTSKJUTNING. 4. LANDSHÖFDING BOSTRÖM ÅSER SKJUTNINGEN MOT RÖRLIGT MÅL. 5. NYKÖPINGS SKYTTEGILLE, SOM TOG FÖRSTA PRIS I GRUPPSKJUTNING MOT FÖRSVINNANDE OCH RÖRLIGA MÅL. 6. LANDSHÖFDING BOSTRÖM FÖRRÄTTAR PRISUTDELNINGEN. FRÅN VÄNSTER TILL HÖGER: KAPTEN FALKENBERG, LANDSHÖFDING BOSTRÖM, HOFRÄTTSNOTARIEN JERNBERGH, FÖRENINGENS ORDF., ÖFVERSTE BLOMSTEDT, ÖFVERSTE VON ARBIN.

UR DAGSKRÖNIKAN.

SÖDERMANLANDS FÄLTSKYTTEFÖRENINGENS TÄFLINGAR I FLEN ÅR 1905. Sedan det frivilliga skytteväsendet år 1893 genomgått sin fullständiga omorganisation och erhållit fastare former, har det, glädjande för alla försvarsvänner, oafbrutet allt kraftigare utvecklats. Skytteantalet har stigit från 20,000 man till 120,000; fältmässigare och mindre sportartade former hafva öfver hela linien trängt sig fram. I broderligt samförstånd hafva civile skytteledare och militäre skjutsakkunnige bjudit hvarandra handen till gemensamma sträfvanden och följderna af denna lyckliga kombination af arbetskrafter hafva ej underlåtit att visa sig.

Det allra vackraste resultatet af detta arbete för den frivilliga skyttesakens nydaning torde tvifvelsutan vara Södermanlands fältskytteförening. Denna förening, den första i sitt slag i vårt land, som bildades i december 1903 af några skytteledare i Södermanland, hofrättsnotarien Lars Jernbergh, som är föreningens ordförande, kaptenen frih. A. Falkenberg, godsäg. B. Sundström, löjtnant A. Klingspor, kommissarien A. Granberg samt handl. G. Andersson, har satt till sin uppgift att bland Södermanlands skyttar verka för ett flitigt odlande af fältmässiga skjutöfningar och har med framgång fullföljt detta program.

Men föreningen har ej inskränkt sitt arbete till Södermanland. Genom en instruktiv broschyr,

behandlande fältmässig skjutning, och hvilken broschyr i 9,000 exemplar å föreningens bekostnad spridts landet rundt — ja t. o. m. i Norge, har ett betydelsefullt steg tagits till hela landets skytteväsendes utveckling i moderna former.

En gång årligen anordnas fältskjutningar för att ännu mera inarbeta fältnässighet i öfningarna, en stor ge-

mensam täfling i fältskjutning för Sörmlands skyttar, hvilka här utan några som helst afgifter få deltaga med utsikt att erhålla värdefulla pris. Den första täflingen af denna art hölls i fjol i Flen, där 617 skyttar deltog och öfver 300 pris utdelades. — Nu ha Sörmlands skyttar åter samlats till denna storslagna täflan, som håller på att i sörmlänningarnes sinnen antaga formen af en allmän fosterländsk hembygd-fest, och det är från denna nyss avslutade täfling vi i dag visa några bilder.

De täflande skyttarnes antal uppgick till 800 och i pris utdelades omkring 1,800 kronor. Antalet lossade skott var 32,000. Expeditionen leddes af hofrättsnotarien L. Jernbergh och skjutningarna af kapten A. Falkenberg med biträde af 11 yngre officerare samt en hel stab af soldater och gossar, som tjänstgjorde som ordonnanser.

Prisutdelningen förrätades af landshöfding Bostrom, som städe med varmt intresse följer den sörmländska skyttesakens utveckling. Vidare närvaro därvid öfverstarna A. von Arbin och M. Blomstedt, chefen för krigsskolan öfverstelöjtnant Birger Sergel samt ett stort antal af mera bemärkta personer i länet.

SVENSKA TEATERFÖRBUNDETS MASKERAD Å HASSELBACKEN DEN 26 DENNES. TECKNING FÖR IDUN AF HJALMAR ENEROTH.

TEATERMASKERADEN
Trots det städe upprepade påståendet, att karnevalens yra och kvicka munterhet ej trifves under vår nordiska, solfattiga vinterhimmel, etableras i Stockholm tid efter annan maskerader, som ingalunda kunna kallas surmulna.

Köp Venersborgs BARNSKODON!

Bästa svenska fabrikat!

Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke.

Tillverkas af:

**Aktiebolaget
A. F. Carlssons Skofabrik,
Venersborg.**

Försäljes i minut hos de flesta skohandlande i landet.

Säsongens clou i fråga om dylika nöjen är dock Svenska teaterförbundets maskerad, som i år afhölls på Hasselbacken och utmärkte sig både genom arrangemangernas prakt och fyndighet och en högt svallande karnevalsstämning. En af våra tecknare bevisade festen under dess mest nöjsamma timmar, och resultatet af detta hans besök är den här återgifna teckningen af karnevalsglädjen med dess vimmel af masker i mer eller mindre lyckade skepnader.

E. J. KEIJSER †. Biskopen öfver Skara stift, Ernst Jakob Keijser, afled i söndags i sin stiftsstad, drabbad af ett slaganfall.

Biskop Keijser var född i Stockholm 1846, blef fil. dr och teol. kand. i Uppsala och kollega vid Katarina läroverk i Stockholm 1872. Teologie docent i Uppsala blef han 1877 och förestod ett år professuren i dogmatik och moralteologi. Efter att ha utnämnts till hofpredikant, kyrkoherde i Örebro och kontraktsprost blef han domprost i Strängnäs och slutligen, 1895, biskop öfver Skara stift.

Keijser har tagit liffig del i de teologiska striderna i vårt land och utgifvit ett stort antal akademiska afhandlingar, tal och predikningar.

Han efterlämnar maka, men inga barn.

EN KIIRUNATAFLA af betydande dimensioner har i dessa dagar fullbordats af den talangfulle artisten hr Axel Sjöberg och framställer på ett verkligt dekorativt och imponerande sätt en af de väldiga fjällhöjderna, "landshöfdingen", i kvällsbelysning och med glimmande ljusprickar utefter fjällsluttningen, där de stora malmbrytningarna pågå.

Duken är beställd af Luossavaara-Kiirunavaara-aktiebolag och är afsedd att pryda bolagets utställningsmonter vid den stora utställning i Liège, som inom kort skall öppnas.

GULDMEALJEN VID KONSTUTSTÄLLNINGEN I VENEDIG, ett ovanligt vackert litet konstverk och utgörande den främsta belöningen vid den 6:te internationella konstutställningen i Venedig, återfinna våra läsare afbildad i vårt dagsnummer. Medaljen är präglad hos Stefano Johnson i Milano och modellerad af Mrs Katie Toyce Harris i London, hvilken för sitt arbete bland många täflande tillerkänts en belöning af 3,000 francs.

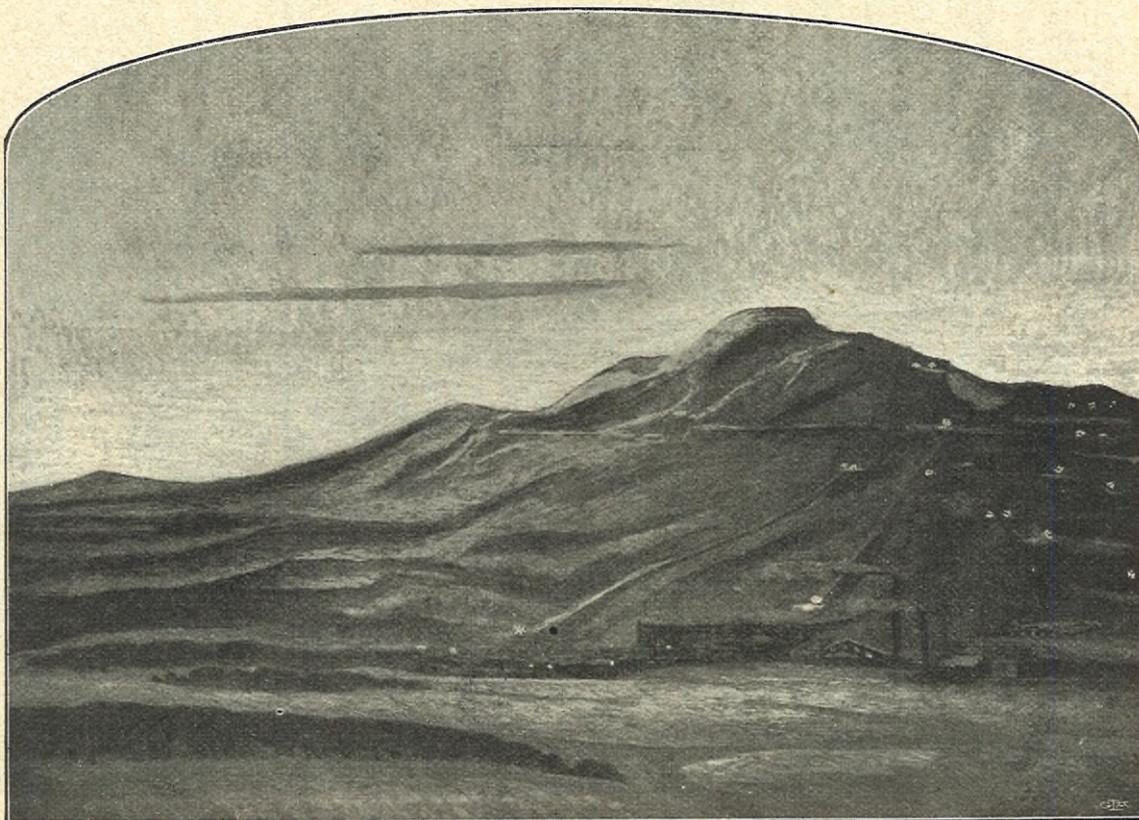
Medaljens framsida framställer en ung kvinna, som från en gondol bekransar de prisbelönade konstnärerna, och i bakgrunden synes dogernas palats höja sig öfver lagunens vatten. På fransidan ser man i förgrunden härolder, som blåsa fanfarrer, och unga flickor bärande

BISKOP E. J. KEIJSER.

GULDMEALJ FÖR DEN INTERNATIONELLA KONSTUTSTÄLLNINGEN I VENEDIG AF MRS KATIE TOYCE HARRIS.

UTSIKT FRÅN KIIRUNA, DEKORATIV OLJEMÅLNING AF AXEL SJÖBERG, AFSEDD FÖR UTSTÄLLNINGEN I LIÈGE.

pokaler och andra priser, samt i bakgrunden San Marco-platsen och basilikan. I omskriften läses å ena sidan «Esposizione Internazionale d'Arte della Città de Venezia» och å den andra »Gran premio della Città di Venezia».

ODLINGSFLIT I ÖFVERSTA NORRLAND. Denna landsända — de stora viddernas, de väldiga snöfältens land, men ock de milsvida skogarnes, de mäktiga malmtillgångarnes territorium — kan ej annat än med tillfredsställelse hälsa de odlingsinsatser, som presteras af enskilda män, hvilka bo och verka därinom och ej sky nyodlarnes möda eller sparsina krafter och sina ekonomiska tillgångar, då det gäller att bringa den materiella kulturen framåt inom en landsdel, som i så mångt och mycket hittills fått stå tillbaka och nöja sig med benämningen »framtidlandet» såsom ett slags namnsäkerhet för att äfven dess tid en gång skall på allvar komma.

Bland de ganska lätt räknade storkapitalets män, hvilka häruppe lämnat starka spår efter sig på vägbrytningens och nydaningens skilda fält — spår, som ej afskräcka, utan tvärtom mana till flitig efterföljd — intager sågverksägaren Carl Anton Hedqvist i Öjebyn inom Piteå landsförsamling ett framstående rum. Då han härifrån, alltjämt lika obruten och rastlöst verksam, ingick i sitt fjärde kvartsekel, kunde han, som utgått ur samma välburgna allmogehem, där han allt fortfarande är bosatt, blicka tillbaka på decennier af mödor och arbete, men ock af ekonomisk och kulturell framgång. Hr Hedqvists betydelse för södra Norrbottens och delvis norra Västerbottens industri och jordbruk har nämligen varit större än någon annan enskild mans i våra dagar. Som få har han röjt mark i nordanbygd och redt den för plogen, brutit vägar, ej räknade i några futtiga kilometer, utan i mil, och de gårdar han höjt ur vanhäfden och bragt i god kultur kunna täljas i dussintal. Nordsvensk ladugårdsskötsel och mejerihandtering liksom högnordiskt jordbruk i allmänhet ha i rik grad kunnat taga hans storsvulna arbete till intäkt. Det var ock som ett erkännande häraf hr Hedqvist år 1900 enhälligt kallades till hedersledamot af Norrbottens läns hushållningssällskap och jämväl fick mottaga sällskapets stora guldmedalj — en utmärkelse, som samtidigt kom en annan banbrytande norrbottning, numera af lidne öfversten C. O. Bergman, till del.

Hr Hedqvist är sin trakts störste arbetsgivare och i mångahundratal kunna de hem räknas, där utkomsten eller välståndet direkt sammanhänga med hans industriella eller jordbrukskulturella företagsamhet. Men så känner ock i dessa landamännen det mins:a barn, åtminstone till namnet, den folkliga och för alla tillgängliga »patronen», som sätter arbetet framför allt annat timligt, och hvars stolthet är — icke att ha bragt sig upp till välmaktsställning och rikedom — utan att kunna bereda arbete och bröd åt så många. På dessa »många» har han ock på annat sätt tänkt: så donerade han på sin 70-årsdag för 5 år sedan 25,000 kr. att bilda understödsfonder åt arbetare.

C. A. HEDQVIST.

SALUS
Garanti **CACAO**

I plomberade påsar
* à 100 gr. 1/4 & 1/2 kg. *
Pris 35 öre pr kg.

Obs. noga garantimärket
— "Sålus" —
och blåttvärstreck.

Hultmans Fabriker
Malmö. Telefon 661.

änkor och barn inom de platser, där han och det af honom grundlagda aktiebolaget Storfors verkat och verka.

Och alltfört står den gamle kvar däruppe, midt i sitt nydaningsarbete. Af sådana, de mäktiga arbetsinsatsernas, män kan landet med de stora utvecklingsmöjligheterna ej få för många, om det skall i verkligheten blifva, hvad det poetiskt nämnts: Sveriges hufvud och krona.

—1.

JULES VERNE. †. Den vetgiriga och äfventyrslystna ungdom, som älskar naturen och allt det underbara den har att erbjuda ofvan och under jord har i och genom Jules Vernes nyligen timade bortgång förlorat en af sina instruktivaste och mest underhållande berättare.

Alla stå vi i stor tacksamhetsskuld till den spirituella fantasirike fransmannen, som från sitt diktarhem i Amiens sändt alla världsdelars civiliserade ungdom sådana böcker som "Från jorden till månen", "En världsomsegling under hafvet", "Kapten Grants uppsökande", "Kapten Hatteras reseäfventyr", "Jorden rundt på 80 dagar" och "Tsarens kurir", för att nu nämna de främsta ur hans rika produktion.

Det var en fantasifull äfventyrsdiktning med effektivt sammanställda händelser och mycken geografisk och naturvetenskaplig lärdom i lätt-smält form.

Jämte de mer och mindre vetenskapliga äfventyrsbildningarna har Jules Verne skrivit en större "Frankrikes geografi" och ett 3 band starkt arbete om "De geografiska upptäckternas historia" (det finnes i svensk öfversättning). I de franska skolorna ha hans arbeten länge varit stående premier och de torde ej saknas i något franskt folkbibliotek.

JULES VERNE.

SVERIGE I MINNESOTA. På en ansenlig höjd i den nordamerikanska staten Minnesotas hufvudstad St Paul reser sig ett hvitkskimrande marmorpalats, hvilket i dagarne fullbordats och inredts med konstnärlig prakt. Det är statens nya kapitolium. En svensk vid namn N. J. Nelson tillägges hedern af att ha uppfört det och arbetet har tagit en tid af åtta år. Som af vår bild synes är det icke olik vårt svenska riksdagshus — om kupolen varit borta, notabene.

I detta stolta kapitolium i den svensk-svenskaste staten i Amerika har nyss dess styrelse intagit sitt säte. Och den förste mannen därinne är den förste i staten födde guvernören, svensk-amerikanen John A. Johnson.

John A. Johnson föddes i staden St Peter i Minnesota — där som bekant det svenska läroverket Gustavus Adolphus College är beläget — år 1863 af svenska föräldrar. Fadern dog tidigt och modern måste för sitt och barnens uppehälle försörja sig med tvätt och strykning. Lille John var icke mer än tolf år, då han bad sin mor att få sluta skolan för att i stället söka tjäna sitt bröd och lätta hennes bördor. Till en början utgjorde hans lön som biträde i en specerihandel endast tio dollars i månaden. men den ökades så småningom. Då han fyllt fjorton år voro hans inkomster så pass stora, att han helt enkelt förbjöd modern att vidare tvätta eller stryka för andra än hemmets medlemmar.

Vi kunna dock ej i detalj följa hans vidare utveckling — nog af genom energiska själfstudier blef han så småningom välbestäld tidsningsredaktör för stadens inflytelserikaste amerikanska tidning "St Peter Herald", invaldes i senaten och har nu senast, som sagdt, valts till guvernör för Minnesota. Denna seger var så mycket större för den demokratiska kandidaten, då presidentval samtidigt ägde rum och den republikanske Roosevelts gick in med glans och stor röst-öfvervikt. I en stat som Minnesota, hvars sammanlagda röstantal utgör omkring 325,000, hade Johnson ett öfvertag öfver sitt partis presidentkandidat på 140,000 röster, ett alldeles enastående exempel på själfständig och af partihänsyn oafhångig röstning!

DET NYA HEMMET FÖR PAUVRES HONTEUX VID ODENGATAN.

EN FLYTTNING. AF IVAR DAL.

MAN RUSTAR sig i dessa dagar till flyttning i många hem, ty den första april, vårflyttningens hemska dag är ju nu inne — visserligen ej så hemsk, som den stora höstflyttningen, men likvisst icke något angenämt aprilskämt. det måste man medgifva.

Oafsedt den för ett normalt ordningssinne tämligen upprörande oreda, som gifvetvis följer med en flyttning, hvilat det dessutom nästan alltid något vemodigt öfver förberedelserna därtill, äfven om dessa afse en förändring från ett sämre till ett bättre. Det är dock ett afsked man skall taga, det är till något afslutadt, något som var och som ej kommer åter, som man vänder blicken tillbaka. Det är en af de många milstolparna på vägen. Och ibland händer det, att det är just en af de milstolpar, som beteckna vägens viktigaste krökar, som börja — eller avsluta — lifvets mest innehållsrika skede.

Ja, det ligger egentligen så oändligt mycket bakom dessa flyttningarnas yttersida af packlärar, lastvagnar, papperstrassel och hjärtskärande höga bärarlöner. Allt ifrån de unga nygiftas inflyttning i det första hemmet till den åldriga ankans vemodiga afsked från det hem, som bevitnat hennes äktenskapliga lycka, ligger det i dessa flyttningar en hel historia.

Och det är just vid en flyttning, hvilken kanske innebär mer historia än de flesta, som våra tankar i dag ofrivilligt dröja — en flyttning, som betecknar den sista milstolpen på många skilda lefnadsvägar. Det är på en liten skara vi fästa vår blick, en skara, som i dessa dagar från skilda håll — ja, från Sveriges alla kanter — flyttar in i ett gemensamt hem.

Vid Hagagatan och Odengatan — denna det nya Stockholms nya boulevard — ligger detta hem, där nu icke mindre än fyrtio äldre fruntimmer draga in för att tillbringa sin lefnadsafton.

Skilda öden och skilda lefnadsbanor hafva de bakom sig, men ett hafva de dock alla gemensamt, de hafva alla i mer eller mindre hög grad, för längre eller kortare tid känt fattigdomens tagg. Ty detta är ett hem för dem, hvilka ej på lefnadsvägen skördat guld. Det är det ålderdomshem för bildade, fattiga kvinnor, hvilket benämnes asylen för Pauvres Honteux — (inom parentes sagdt, ett tråkigt namn, som är som en ständig påminnelse om en pina, hvilken här eljest skulle kunna glömmas).

Ursprungligen upprättades denna asyl år 1862 på initiativ af grevinnan Ch. von Schwerin född Liljencrantz och hade då mycket små dimensioner, jämfördt med den storlek, hvartill den sedan så småningom vuxit ut.

Dock ligger, trots dess nuvarande aktyningsbjudande storlek, högar af ansökningar inne, och de, som sändt

MELLINS FOOD

bör användas såsom ersättning för modersmjölk, allt ifrån födelsen och utan farhåga, att den skall i någon grad verka skadligt icke ens på späda barn. Den kan gifvas omväxlande med modersmjölken. Prof samt broschyr om barns uppfödning gratis & franko från MELLINS FOOD Depot, Malmö.

"Jag heter Kenny, är 3 år gammal och har blifvit uppfödd med MELLINS FOOD".

MELLINS FOOD.

in dem, få nog ännu i många år gå och vänta på den fristad, hvarom de petitionera.

Den senaste tillökningen i denna storartade välgörenhetsanstalt har erhållits genom riktiga testamenten — hufvudsakligen det s. k. Enanderska. Det är en stor nybyggnad, som just i dessa dagar blifvit färdig. Den är uppförd enligt nutidens alla fordringar, såsom det på byggnadsspråket heter. Och det är i denna, som de fyrtio nu skola flytta in.

Ett präktigt hus är det sannerligen, beläget invid en trädgård med gamla, höga träd och inredt med korridorsystem liksom det gamla huset, hvilket i åtskilliga år kallats »det nya» till åtskillnad från det allra äldsta.

Detta hus är förbundet med det gamla-nya medelst en bred, ljus korridorbyggnad. Och breda och ljusa äro också de korridorer, hvilka löpa igenom alla våningarna och på sidorna om hvilka pensionärernas rum äro belägna.

Inredningen i dessa rum är som ett enda stort varmt kärleksord. I samma ögonblick man stiger öfver tröskeln, ser man, att här har en öm välvilja sökt skapa något så likt ett eget hem som möjligt åt dem, hvilka kanske nyss lämnat det egna hemmet eller kanske under ett långt lif af kringflackande, af beroende i andras hem burit i sina hjärtan längtan efter det egna hemmets ljuftva hamn.

Nu löpa de ändtligen in i den hamnen. Storhet och rikedom innesluter den ju visst icke, men en hamn är den dock för dem, öfver hvilka lifvets stormar säkert farit ganska hårdt fram. Ja, kanske kommer den att förefalla många af dem, hvilka nu draga därin, såsom ett verkligt litet paradiset.

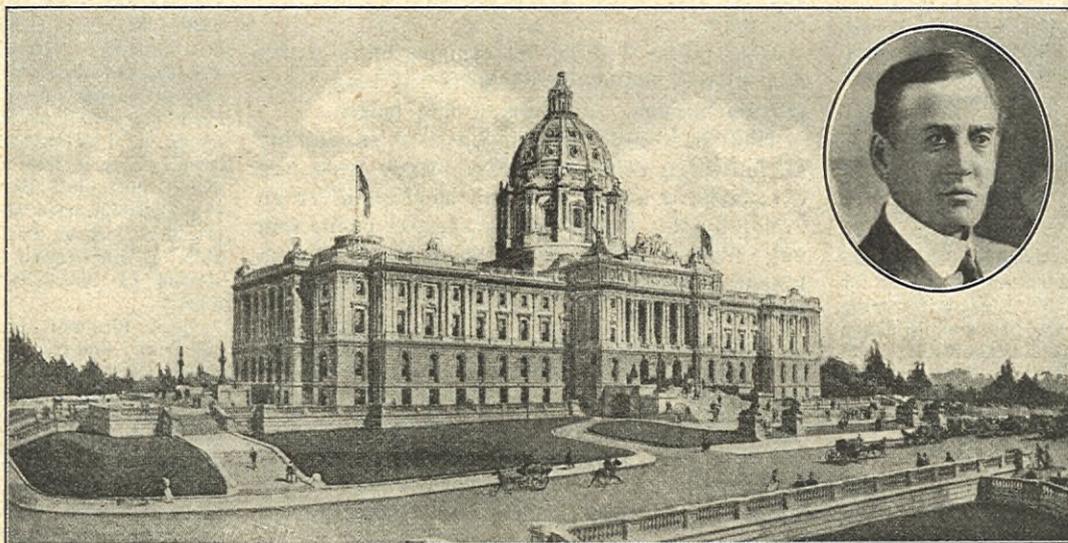
Äfven för den utomstående ter den sig sannerligen riktigt inbjudande. Hemkänslan begynner i samma ögonblick, man genom den med namn och breflåda försedda dörren träder in i den till tambur apterade lilla passagen. Det med ljus oljefärg målade rummet med sin alkov ger ett alltigenom glad och hemtrefligt intryck. Den stora garderoben ger godt utrymme åt allt det pick och pack, som pensionären kan vilja föra med sig till sitt lilla bo. Och köket — det lilla, lilla köket — hvem kan se det, utan att blifva varm om hjärtat vid minnet af alla dockskåpsfröjder framför den illa spisen och de små skåpen och kokärlen, hvilka en gång för länge, länge sedan voro så förtjusande, just därför att de voro så små — och voro ens egna! Med hvilken fröjd lagade man icke där de raraste rätter af vatten och brödsmlur!

Här i dessa små dockskåpskök kommer nog emellertid att frambringas betydligt mera välsmakande prestationer, men kanske dock ej mycket mera komplicerade, ty om vi ej alltför mycket misstaga oss, blir det nog förnämligast den ljuftva kaffetären, som här kommer att tillredas.

Pensionärerna få nämligen sina middagar färdiglagade från Asylens stora köksdepartement. Dessa både riktiga och smakliga måltider skickas med hiss upp till de olika våningarnas skänkrum, där de portioneras ut och mathämtare sändas omkring till pensionärernas rum.

Frukostar och kvällsmål-tider få de gamla damerna däremot själfva både tillaga och bekosta.

Som man här af ser, få de ej vara alldeles medellösa. Ja, det beräknas, att 300 kronor om året är det minsta, hvarmed en pensionär på asylens för Pauvres Honteux kan reda sig, ty utom frukostar och kvällar skall hon själf bekosta sig tvätt och lyse. Tänker man så på de nödvändiga utgifterna till kläder, spårvg-

MINNESOTAS NYA KAPITOLIUM OCH GUVERNÖR JOHN F. JOHNSON.

STIL! SKÖNHET! STYRKAI **Mölnlycke Möbelfabriks Utställning, 18 Birger Jarlsgatan 18.** Rikstelefon 76 14. Allm. Telef. 76 14. Möbler såväl eleganta som enkla; allt i solidt och förstklassigt utförande. Sängar, Sängkläder, Mattor och Gardiner. Ritningar och kostnadsberäkningar upprättas beredvilligt på begäran. Egna Arkitekter och Dekorörer. Filialer: Göteborg, Malmö.

GARGAROL

välsmakande, koncentreradt, antiseptiskt munvatten.

Hämmer syrebildning i munnen, skyddar därför tänderna.

Bruksanvisning å intyget.

Obs! Stänkproppen förlagd i flaskhalsen. Obs!

HYLIN & C:o F. A.-B.
STOCKHOLM.

nar m. m., så finner man snart, att denna summa just ej är öfverflödigt tilltagen.

För denna tillredning af frukostar och kvällsmål-tider hafva de gamla damerna emellertid i det lilla egna köket ett automatiskt gaskök, som funktionerar efter iläggande af en tjugofemöring. Och för denna summa kan man nog hinna koka åtskilliga måltider. I ett i hvarje våning befintligt större kök hafva de dessutom tillgång till fri gas.

För många, som i eget hem styrt och ställt i kök och visthus, blir denna lilla frukost- och kvällstillredning ett från gamla tider kärt intresse att förkorta den långa dagen med. Och dessa komma säkert att i det lilla, ljusa, glada dockköket med sina små skåp och hyllor och sin vattenledning hafva riktigt ljufliga stunder.

Man kan dock inte låta bli att hoppas, att dessa damer ej måtte vara allt för stora och korpulenta, ty det skulle onekligen störa stämningen en smula. När man tittar in i dessa små kök, kommer en nämligen osökt i minnet sagan om den lilla, lilla gumman, som bodde i en liten, liten stuga — o. s. v.

Om emellertid den lilla, lilla gumman aldrig förr styrt och ställt i eget kök, utan kanske slackat omkring som guvernant eller sällskapsdam eller bläskat ned fingrarna som författarinna, då kan det nog hända att hon känner sig en smula handfallen i det lilla, lilla köket, där hennes lärdom antagligen kommer till korta. Ja, "lägg man versen i en gryta, få se om soppan då blir fet", heter det ju i Fru Lenngrens evigt berömda visdomsord.

Men den lilla guvernanten, författarinnan eller sällskapsdamen kan efter sina matlagningsvedermödor finna en ljuflig tröst i sitt trefna rum, där hon har godt utrymme både för sina gamla vänner böckerna och för de minnen, hon under sin skiftande bana kan ha samlat. Pensionärerna medföra nämligen egna möbler och husgeråd till sitt nya hem — äfven detta en anordning, som gifvetvis måste bidraga till deras hälsö. Ty de gamla möblerna äro nog som gamla vänner, äfven de. Och de hafva säkert mycket att berätta. Minnen, minnen — ljusa och soliga, smärtfyllda och vemodiga — komma nog att i brokig rad glida fram för de gamla i ensliga stunder.

Men alla stunder behöfva icke vara så ensliga i detta deras nya hem. Där finnes nämligen samlingsrum, där pensionärerna kunna idka sällskapslif. Och det är måhända ej alltför djärf att antaga, att konversationen där kommer att blifva ganska liflig — och visst ej heller utan intresse.

Ja, de hafva säkert mångt och mycket af både egendomlig och gripande art att meddela hvarandra, dessa ethundrafemton gamla damer, hvilka kommit hit från så skilda håll och verksamhetsfält. Och kunde vi en gång osedda lyssna till samtalen i dessa korridorer och sällskapsrum, skulle vi nog blifva både roade och rörda — och kanske äfven förundrade, ty något underbart ligger ju gömdt i de flesta lefnadsdrag, om och till det yttre aldrig så stilla och obetydliga.

Det är också något annat, som säkert skulle väcka förundran hos den stora mängden, hos alla dem, som ännu gå och vänta så mycket af lifvet, och det är den glädje och förnöjsamhet, de i de flesta fall visa prof på, dessa, som en gång drömde och hoppades så mycket — ty de ha varit unga en gång, de med, och hvar finns den ungdom, som icke drömmer och hoppas? Dock var det säkert ej en lefnadsafton på asylen för Pauvres Honteux, som på den tiden hägrade för deras sinnen. Hur ha de ej sedan fått pruta af, ja skapa om drömmens former under lifvets växlande lopp, då denna ålderdomshamn så småningom kunnat blifva deras djärfvaste förhoppningars hägrande mål!

Och nu hafva fyrtio stycken af dessa gamla, som en gång voro unga och drömde stora drömmar, nått detta mål.

Nu flytta de in från skilda håll och kanter. — Kanske har en af dem nyss sett den lilla prästgården, där hon med barn och make tillbragt lifvets långa solskensdag, för sista gången försvinna bakom björkdungen vid vägens krök. — Kanske har en annan för sista gången stigit öfver tröskeln från ett af de många hem,

där hon sått ut kunskapens frön och sedan måhända i åratals ått förödmjukelsens salta bröd. — Kanske kommer en tredje direkt från det ensamma lilla vindrummet, där hon frusit mellan de knapphändigade brastorna och hungrat mellan de alltför få kaffetårarna.

Skilda, skilda öden och lefnadsfarenheter! — Men ett ha de nog alla haft gemensamt — de ha nog alla mer än en gång suckat: »Hvar skall jag få tak öfver hufvudet på ålderdomens dag?»

Nu ha de fått det. Och det finnes nog ej en enda bland dem, som ej i sitt hjärta tackar Gud och de goda människor, hvilka åt dem skänkt och ordnat detta hem, där de hoppas finna det, som ålderdomen värderar så högt — ro. Ja, säkert skola de här finna denna åtrådda välsignelse, säkert — såvida ej oron när dem genom hjärtebanden, som förena dem med någon eller några därute i världen. Ty när upphör en kvinna att i hjärtat lefva sig in i deras öden, som hon älskar?

Ja, nu flytta de in, både glada och vemodiga — kanske äfven en smula virriga och oroliga bland sina packlärar, koffertar och stabsbud — »ack, tänk om glaset spräckts på farsgubbens porträtt, eller om den sista syltburken från det gamla hemmet gått sönder!»

— Men tacksamma äro de, och ungdomens drömmar om egna hem och storhet och glans, dem ha de totalt förgätit. —

Men nej! Hvad säger jag? Det är ju i eget hem, de nu flytta in.

Och kanske följas de vid denna flyttning af lika varma välgångsönsknningar som mången ung, hvilken reder sig det första, af poetiskt skimmer så omsväfvade hemmet.

Ja, öfver koffertar, packlärar och stadsbudsmössor kysser jag på fingret åt dem alla, alla, dessa grånade, tålmodiga resenärer på lifvets väg, och ropar till dem ett varmt: »välkomna hem!»

I SPÅRVAGNEN

DÅ JAG steg in i spårvagnen, kom jag att sätta mig midt emot tvänne damer, klädda med denna nästan pinsamma snygghet, som tillkännager en korrekt, men mödosamt bekämpad fattigdom. Jag granskade dem flyktigt. Det var tydligen mor och dotter. Modern, — liten, fin, med ett torrt, nästan visset ansikte. Dottern — lång, smal, med spåda axlar, lätt framåtböjd, som om hon burit på en osynlig börda.

Jag kunde icke låta bli att se på henne. Gång på gång vek jag undan för att alltid på nytt fastna vid det ännu unga ansiktet framför mig. Det låg något tomt, slockadt, spöklikt i hennes blick, som plågade mig på ett alldeles särskildt sätt, emedan jag hade en känsla af att ha sett henne förut: samma fina, regelbundna drag, samma ögon, men annorlunda... helt andra än nu.

Hon talade sakta med sin mor, så sakta, att vagnens buller förtog ljudet af hennes röst, men jag förstod, att den måste vara mycket mild, mycket sorgsen. För hvarje gång hon såg upp, gled hennes blick förbi mig med ett halft skyggt, halft förebrående uttryck och det skälfde lätt i de trötta vecken omkring hennes mun.

Och plötsligt drog det som en blyxt genom min hjärna, öppnande dörrarna till längesedan glömda minnen. Jag tog af mig hatten.

Hon besvarade hälsningen med en böjning af hufvudet och ett hastigt leende lyste upp det bleka ansiktet som en solglimt öfver en bränd bygd. Och i ett nu såg jag henne som ung flicka: smärt, kysk, med runda, varma kinder, vidöppna, skrottande ögon och ett leende... som nu.

Jag hade en känsla af, att jag borde tilltala henne, be om ursäkt för att jag icke genast känt igen henne, vara älskvärd, säga något hvad som helst, t. ex. att det var längesedan... den glada tiden, då vi träffades... förr i världen, då vi bägge voro unga, men jag kunde icke. Det snörde sig tillsammans i strupen.

Hon samtalade på nytt med sin mor och hennes ögon hade återfått sitt liflösa uttryck.

Hon drog den tunna kappan tätare omkring axlarna, som om hon frös, och jag såg ringarne på hennes magra hand.

Hon var således gift... var eller varit?...

Och en djup beklämning öfverväldigade mig. Jag reste mig upp, hälsade vördnadsfullt som man gör inför något stort, ofattligt, som man anar utan att förstå, såg på nytt det milda, flyktiga leendet och lämnade vagnen.

Men när jag vill, återser jag det vackra leendet och hennes ögon... framför allt ögonen, så skrämmande torra och glanslösa som hos en död. Hvad hade hänt sedan vi träffades... den glada tiden för längesedan, då vi bägge voro unga?

Och jag frågar mig själf: är lifvet verkligen så grymt?

THORE BLANCHE.

CARMELA. NOVELL FÖR IDUN AF STEN STENSSON.

(Forts. från nr 12.)

OMIN GUD hvad jag är glad! utropade Carmela. — »Ljus, blommor, musik, dans, allt som jag älskar bjudes mig i dag. Hvad det ändå är skönt att lefva! Du buttre, elake tvärvigg, hvad du är god mot din Carmela!»

De sista orden gällde fosterfadern, om hvars hals hon slog sina armar.

»Vackert, vackert, trollpacka!» brummade gubben, ehuru hans drag underbart klarnade upp. — »Låt mig vara i fred! Du förstör ju all vår grannlåt, så att vi se ut som åkerspöken.»

»Men dansa skall du med mig, promenadpolonäsen tillhör dig och ingen annan,» inföll Carmela.

»Skulle jag dansa? Du din illmariga, gycklande näspärta. — — —»

Han hotade henne med handen i låtsad vrede.

»Första valsen tillhör naturligtvis mig,» skyndade jag att infalla.

»Naturligtvis?» sporde Carmela gäckande. — »Hör man blott på, hvilka despotiska anspråk! Och på hvilka grunder stöder herr juristen sin rättighet till företräde framför baronen, doktorn eller herr Florell, otaliga andra kavaljerer att förtiga?»

Evelines fästman sände mig en besynnerlig, triumferande blick, strök sitt skägg, gjorde en elegant bugning och sade:

»Får jag då utbedja mig lyckan att föra fröken Carmela?»

Hon skrottade.

»Nej, min herre, så var ingalunda min mening; jag ärnar åtminstone först afvakta, om någon manlig individ bevärdigar med en uppjudning, innan jag själf bönfaller om en kavaljers gunst och nåd. Men,» tilllade hon, då hon i Florells anlete läste uttrycket af sårad stolthet och i Evelines en med oro blandad förvåning — »ni har nu talat på grund af missförstådd plikt mot husets värdinna, och till belöning för jag eder dit ert hjärta drager er» — hon ledde honom fram till Eveline — »och lofvar er å hennes vägnar både första valsen och tro för hvar lifvet.»

Prostinnans ankomst afbröt ämnets. Ifrig och andfädd utropade hon: »Nu komma gästerna! Jag hör bjällerklang nere i allén. — Flickorna äro väl i ordning? Rätt så, mina pullor, ni äro riktigt bra. — Vändla, glöm ej att kasta ett öga på vingeleet, så är du snäll. — Kusin Åkerholm, låt nu se att ni lägger i dagen litet savoir vivre och skickar er som en artig värd! Krama icke damernas fingrar, som om de voro af buntläder! Sätt er icke ned att spela trekarl hela kvällen med häradskrifvarn och färgar Grön, utan kom ihåg att ni har andra gäster också! Och framför allt: glöm icke att bjuda friherrinnan armen och konvojera henne in i salongen! — Se så, nu äro de här, bjällrorna pingla alldeles utanför förstubron!» — Hon försvann, men blott för att i nästa ögonblick synas igen och förtroligt, men högt nog för att höras af oss alla, tillhviska farbror förmaningen: »hvad ni gör, kusin, så kalla ej friherrinnan för »frun«, som ni gjorde härom sistens på Skackeboda — det var ju ett rent spektakel.»

Hon försvann, nu på allvar, men i stället anlände gästerna i täta trupper, och farbror måste volens volens åstad att ådagalägga sitt savoir vivre och frukten af sin edukation i prostinnans skola. Visst gick den saken en smula tungrodd i början; hans välmöjningsningar liknade mest en björns brummande, hans bugningar ryckningarne af en tjudrad dromedar, han kramade damernas fingrar, som om de varit draglinorna på en täckvagn, trampade på fruntimrens släp och kallade friherrinnan ömsom »lilla frun« och ömsom »nådige gaste hennes nåd«. Men feststämningen, vimlet och det glada sorlet kommo honom snart att glömma konventionens tvång och läto honom återfinna sitt eget ori-

Lagermans Tvätt-pulver "TOMTEN".

ginella och ogenerade jag, så snart värdskapets första tunga plikter voro öfverstökade. Inom mindre än en halftimme hörde jag honom anförtro friherrinnan, att fastän han egentligen var en gammal enstörig uf, så fann han det radikalt trefligt att se omkring sig alla dessa unga flickor, ystra som ungfålar, och att de, utpyntade med allt det där remyget och soljorna, ej togo sig illa ut vid ljus, hvarefter följde en del förtroliga meddelanden, hvaribland naturligtvis främst om Carmelas fullkomligheter och "huru hon gjorde med gubben hvad hon ville".

Frukta icke, att jag ärnar gifva dig någon detaljerad skildring af balaftens tilldragelser. Jag upplifvar endast några hägkomster, som belysa Carmelas historia.

Utan tvifvel var hon, hvad man tämligen banalt, tyckes mig, plågar kalla "balens drottning", och omgafs af en skara hyllningsbringande kavaljerer. I allmänhet är en dylik hyllning, skänkt under inflytandet af dansens och musikens berusning "vid ljus och lampor", ej annat än flyktiga, konstgjorda färgspel, som blekna och försvinna vid nästa gryende dag. Den uppmärksamhet, som visades Carmela af ett par unga män, tycktes dock innebära ett djupare allvar.

Jag vet dock knappast, om jag härvid kan taga vår vän Florells känslor med i beräkning. Kanske ändå. Emellertid hade lilla Eveline föga anledning att vara nöjd med sin fästman, trots hans beundransvärda skäggpryddhet och öfriga goda egenskaper. Till en början ägnade han sin trolofvade åtminstone en del af den uppmärksamhet hon hade rätt att fordra, men ju mer aftonen led, stämningen blef lifligare och äfven i viss mån serveringen i herrarnes rum på honom utöfvat någon verkan, visade sig, att den flyktiga fjärlen allvarsamt svedt sina vingar vid elden ur Carmelas strålande ögon och ingenting mera begärde än att, brytande alla andra band, få uppträda såsom hennes utkorade riddare. Till hennes fägnad snodde han sina mustascher, intog de mest plastiska attityder, var öfverallt i hennes väg och sände henne än bedjande, än hjärtförukrossande ögonkast ur sina stora, vattenblå ögon. Det kom slutligen därhän, att han med fullkomligt förbiseende af hela den öfriga fruntimmersvärlden, Eveline inbegripen, endast ville se, höra och dansa med Carmela och mötte hvarje förmodad medtäflare med genomborrande, hotfulla ögonkast, som om han varit färdig att utmana dem till kamp på lif och död. Ej utan oro fruktade jag en explosion af så många samlade brännbara ämnen, helst som Evelines bleka kinder och tårade ögon samt prostinnans förtryttsamma miner vittnade, att äfven de sågo, hvad fästmannen ej vårdade sig att dölja.

På ett helt olika, men ej mindre otvetydigt sätt lade en annan ung man sina känslor för Carmela i dagen. Det var ingen ringare person än nejdens i börjande förmodade främste aristokrat, unge baronen — för socknen och trakten fanns icke mer än en baron, fideikommissarien till Baldersnäs; han var i alla samtal "baronen" liksom hans mor var "friherrinnan". För väluppfostrad och för mycket världsman för att såsom Evelines fästman göra sig skyldig till ett uppseendeväckande eller löjligt uppträdande, kunde han dock icke för en uppmärksam iakttagare dölja det intryck Carmela gjort på honom, och en hvar, som hade någon närmare kännedom om den unge ädlingen, visste, att hans känslor voro lika djupa och lidelsefulla som hans karaktär fast och energisk. Jag för min del kunde åtminstone ej tvifla därpå efter det samtal, hvartill jag blef ett lika ofrivilligt som osedt vittne.

Trött af dansen och vimlet hade jag för en stund slagit mig ned att hvila i ett litet, svagt upplyst blomsterrum. Plötsligt hörde jag samtalande röster inifrån förmaket — de voro baronens och friherrinnans. Utifrån salen ljud musik, och dansen var i full gång, hvadan mor och son säkerligen trodde sig utan vittnen kunna afhandla äfven viktiga angelägenheter.

"Ludvig," började friherrinnan, "jag har fört dig hit för att bedja dig höra en moderlig varning. Du förstår ju, att jag endast äsyftar ditt väl, äfven om det ligger ett visst tadel i mina ord."

"Jag vet, att mamma är den bästa bland mödrar," genmålde sonen hjärtligt.

"Nåväl, så hör mitt råd! Var försiktig i ditt uppförande mot lilla Carmela! Du gör ju henne rent af din kur."

"Än sedan, mamma lilla? Hvad är det för ondt däri?"

"Min son, du kommer mig att häpna. Jag har alltid ansett dig vara en ung man med ädla tänkesätt och goda grundsatsar."

"Jag hoppas, att mamma ej heller framdeles skall finna sig sviken i sina goda tankar om mig."

"Förstår du då ej, att din hyllning kan blifva farlig för den unga flickans lugn? Tänk om hennes känslor väcktes till lif, om hennes tycke fäste sig vid dig!"

"Då vore jag den lyckligaste bland dödlige, ty jag älskar henne."

"Min son!"

I samtalet uppstod en betydelsefull paus.

"Mamma lilla," afbröt baronen tystnaden, "jag har aldrig haft några hemligheter för dig; jag vill ej heller nu dölja något för dig, äfven om mitt förtroende skulle vålla dig en stunds flyktig smärta. Saken måste dess-

utom förr eller senare komma till uppgörelse oss emellan. Alltnog: i morgon dag friar jag till Carmela."

"Du yrar! Du fria till Carmela? Det är omöjligt."

"Hvarför? Är hon ej nog vacker, älsklig och god?"

"Jag tillåter mig ingen anmärkning mot fröken Åkerholms personliga egenskaper. Men betänk, Ludvig, att hon är ett barn från gatan, utan namn och föräldrar."

"Så mycket mer skall hon ägna mig hela sin ömhet."

"Och en f. d. lindanserska."

"Min stamfar var repslagare, alltså en viss frändskap i börjande mellan mig och Carmela."

"Hon saknar egentlig bildning."

"Hon — bildad af skaparen själf till hans skönaste verk! — Mamma, i morgon friar jag till Carmela."

"Du är en myndig man och din egen herre. Jag har varnat dig och har ingenting vidare att tillägga," svarade friherrinnan kyligt, i det hon reste sig. I detsamma tystnade musiken, dansen var slut. Samtalet afbröts, och hvad var också mer att säga? Saken var afgjord, det var tydligt. Baronen skulle begära Carmelas hand.

Och Carmela? lär du fråga mig, Wilhelm. Huru upptog hon den hyllning, som kom henne till del? Och huru stod jag i förhållande till henne?

Hvem kan säga, hvad som rörde sig på djupet af detta underliga sinne, så outranssakligt och växlande som hafvets väg? Till det yttre var hon glad och yr, log och skämtade, men utan koketteri och utan att gifva någon särskild något företräde. Innerst i min själ uppspirade dock ett hopp, att barndomsvännen stod hennes hjärta närmast.

Du minns, huru hon förut skämtsamt afvisat min uppbudning till första valsen. Såråd häraf höll jag mig utom den krets af kavaljerer, som täflade om samma företräde, men märkte till min förvåning, huru den ene efter den andre drog sig undan för att söka en annan dam. Slutligen stod Carmela aldeles ensam, då hon med en vink kallade mig till sig.

"Hvar håller du till, elake magister? Jag är ju nära att gå miste om valsen för din skull. Hvarför bjuder du ej upp mig?"

"Hvarför? Det kan du fråga efter dina ord nyss."

"Hvad du är dum! Eller," tillade hon halfväskande med en oförklarlig blick, "kanhända aldeles för klok. — Men låt oss nu dansa ut! Du måste nu bli min kavaljer ändå."

Två små tilldragelser under aftonens förlopp varnade mig dock att allt för mycket invagga mig i ljufva förhoppningar och kommo mig att i mitt sinne förbittras öfver det oberäkneliga i Carmelas lynne och karaktär.

(Forts.)

TEATER OCH MUSIK.

KUNGL. TEATERN återuppförde i fredags "Don Juan" inför en ganska talrik publik, som här fick tillfälle att stifta bekantskap med en ny gäst, hr *Helge Nissen* från Konglige Theatret i Köpenhamn. Hr N. utförde Leporellos parti och gaf genom sitt utmärkte och dramatiskt liffulla utförande häraf ett nytt intryck om, att vid nämnda teaterinstitution allt fortfarande en på goda traditioner stödd skådespelarkonst betraktas som ett viktigt sine qua non äfven inom den lyriska afdelningen. Alla de olika egenskaper hos Leporello, fräckhet, feghet och förslagenhet, pointerades förträffligt utan alla öfverdrifter. Stämman är en ganska omfattande och väl utbildad basbaryton, som sångaren förstår att väl använda. Det danska språket verkar dock mera främmande på operascenen än vare sig det tyska eller något annat af de större kulturspråken, undantagandes det engelska. Hr N. röntel lifligt bifall från publikens sida och som helgjuten prestation stod hans Leporello främst bland de manliga uppgifterna.

Förträfflig var ock fru *Hellström* som donna Elvira. Det är en sann glädje att höra denna sångerska, hvars stämma och sångkonst allt fortfarande äro stadda i utveckling, och hennes betydelse som vår k. teaters primadonna minskas ingalunda af det förhållandet, att hennes närmaste företrädarinna i detta parti stått ännu ett trappsteg högre i berörda hänseende. Lång tid måste nog ock förgå, innan operavännen kan upphöra att sakna henne; minnas skall han alltid, hvad hon varit för vår lyriska scen.

Fru *Lykseh-Schjerven* med sin välljudande stämma är som skapad för donna Annas parti. Men hon sjunger det med för fulla lungor; för litet nyanseradt. Därjämte förefaller det oss, som om bristerna i hennes andhämtning åter börja framträda väl mycket. Fröken *Hesse* lämpar sig väl för Zerlinas parti, liksom ock hr *Malm*, *Sellergren* och *Mandahl* äro väl på sina platser som don Octavio, guvernören och Mazetto.

Titelpartiet utfördes naturligtvis af hr *Forsell*, hvilken ju äger en hel del förutsättningar för att tillfredsställande kunna återgifva detsamma. Att detta ej lyc-

kas beror nu som ofta därpå, att hr F. ej vill eller förmår underordna sig det konstverk, vid hvars utförande han medverkar. Med onödiga poseringar och öfverdrifter i såväl dramatiskt som vokalt hänseende sträfvade han alltför mycket att frambålla sin egen person. Därvid har man nu emellertid blifvit van. Men däremot har man svårt att förstå, huru en person, som vill gälla som verklig konstnär, kan nedlåta sig till ett sådant gyckelspel som det, hvartill hr F. gjorde sig skyldig i fredags, då han i scenen med Mazetto och dennes kamrater började rådbråka det danska språket med den tydliga afsedda effekten att kittla den mindre tänkande delen af publiken. Detta lyckades nog ock delvis; i alla händelser hade hr F. själf så ogement roligt af sitt påhitt, att han själf storskrattade därät. Dylika godtköps effekter kunna höra hemma på farsens område, men borde ej få förekomma på k. teaterns scen. Hvad säger hr regissören?

Apropå regien torde nog mången med oss hafva svårt förstå, hvarför man nu frångått den under de senaste åren införda och af Mozart själf föreskrifna uppdelningar af operan "Don Juan" i två akter. Likaså undra vi, om det ej skulle vara ett både lönande och k. teatern värdigt företag att fullständigt nyuppsätta och nyinstudera detta Mozarts mästerverk, att återgå till originalpartituret och sålunda rensa operan från alla efteråt tillkomna utväxter och »kapellmästare» bearbetningar. Som bekant var det med svidande hjärta Mozart gaf efter för »nummer-hungrande» sångares och sångerskors önskingar och tillkomponerade bl. a. sådana saker som don Octavios aria »Glädje och smärta» och donna Elviras »Mig den otacksamme lämnar», hvilken senare aria ej haft någon varaktig stad, utan än förlagts till första än till andra akten.

Då skulle ock operan genom upptagandet af den präktiga sextetten i andra aktens final få ett slut, som vore mera i stil med verkets anda än det nuvarande; verket skulle i allo blefva mera helgjuten. Den, som i utlandet, särskildt i München, haft tillfälle erfar, huru oändligt mycket djupare verkan Mozarts »Don Juan», pietetsfullt tolkad, framkallar i denna sin ursprungsform och med en orkesterbesättning, som nära ansluter sig till den på mästarens tid använda, förstår att till fullo fatta genialiteten hos detta mästerverk.

Från ett alltför djärft förvanskande borde man dock bli förskonad.

— Hr *Helge Nissens* andra gästuppträdande ägde rum i måndags, då han uppträdde som Mefistofeles i Gounods "Faust". Äfven denna prestation blef särskildt i dramatisk hänseende mycket verkningsfull, och den mörka i höjden välljudande stämman användes synnerligen förståndigt. Öfver hr N:s diabolisk låg något af ungdomligt och skämtsamt humör såsom t. ex. i andra aktens folkscen och i trädgårdsscenen med Marta. Den fåfänga striden mot korset karaktäriserades likaledes förträffligt, och prestationen kan i sin helhet betraktas som mycket god. Hr N. blef ock föremål för lifligt bifall från den ej särdeles talrika publikens sida. Af de öfriga uppträdande var det tyvärr endast hr *Strömberg* (Valentin), som tillfredsställande fyllde sin plats.

F. Hbg.

VIOLONCELLISTEN CARL LINDHE gaf i förra veckan konsert i Vetenskapsakademien med biträde af fröken *Märtha Ohlsson* och hr *Axel Runnqvist*. Hr L. dokumenterade sig här som en af våra främsta exekutörer på sitt instrument. Med ett solidt föredrag och en alltigenom musikalisk uppfattning förenar han en sångbar och fast ton. Utom trenne mindre solonummer för violoncell, där nyssnämnda egenskaper tydligt framträdde, upptog programmet tvänne synnerligen präktiga nummer, nämligen en trio (g-moll) för piano, violin och violoncell af Gustaf Hägg samt en sonat (a-moll) för piano och violoncell af Grieg. Den förstnämnda har förut ej utförts offentligt härstädes, men däremot spelats flerstädes i utlandet. Trion visade sig ock vara ett betydande verk, klart i formen och af synnerligen anslående innehåll. Främst stod dock Griegs utomordentligt vackra sonat, som torde få räknas till den berömda tonsättarens förnämsta verk. De båda kompositionerna erhöilo ett synnerligen förtjänstfullt utförande och röntel det lifligaste bifall.

M: LLE LOLA ARTOT DE PADILLA gaf på fredagen sin andra konsert med uteslutande romanser, äldre och nyare, på programmet. Utförandet var förtjusande och den fulltaliga publiken ytterst betagen.

ALFVÉN KONSERT gifves i morgon fredag å k. teatern under tonsättarens eget anförande. Programmet upptager Symfoni nr 2, d-dur, två smärre orkesterrum, »Midsommarvaka» och »En skärgårds-sågen», den senare ny, samt fyra nya sånger, hvilka föredragas af hr Forsell.

HUSMÖDRAR. Tillsen, att Ni alltid vid inköp af **Hafregryn & Korngryn** erhålla Hafregrynsvarnen "Sveas" i London med **Guldmedalj** belönade tillverkningar, förpackade i säckar eller kartonger om 1/2, 3/4 & 1 kilo. Sveas Sundhetsmjöl i hel- eller halfkilopaketet rekommenderas till barn och sjuklingar och samtliga dess tillverkningar utmärka sig för sin goda smak, lättkokthet och renhet. Finnes hos alla välsorterade engrossister och detaljister i hela Skandinavien.

Hafregrynsvarnen SVEA.
Ragnar L. Jeansson, KALMAR.
Tabell öfver näringsvärdet af våra förnämsta födoämnen uttryckt i öre pr kilo:
Fläsk 102, Oxkött 48, Rågbröd 54, Hvetebröd 55, Fårkött 62, Torsk 40, Mjöl 57, Korngryn 116, Hafregryn 153.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN.
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 2-8 APRIL 1905.

Söndag: Italiensk soppa; bruten hummer; stekta ryska höns med brynt potatis och salader; ananaspudding med biscuits.

Måndag: Falsk hare med brynt potatis och ärter; saftpudding med mondamin och vispad gräde.

Tisdag: Kokt rimsaltad fläskrygg med potatispuré; semlor med mjölk.

Onsdag: Kalfrikasé med ris; nypon-soppa med vispad gräde och skorpor.

Torsdag: Ärtor med fläsk; tunna pannkakor med sylt.

Fredag: Fläskkorf med rotmos; hafresoppa med gräde.

Lördag: Afredd buljong med rostadt bröd; sillbullar med potatis och korintsås.

RECEPT:

Italiensk soppa (f. 6 pers.) 1/2 hg. stjärnmakaroni, 2 lit. buljong, 2 msk. parmesanost, socker, salt, hvitpeppar, 1 msk. madeira, 2 äggulor, 1 dcl. tjock gräde.

Beredning: Makaronin sköljes väl, och påsättes i kokande, saltadt vatten och får koka omkr. 1/2 tim. Den upphälles i durkslag och öfverspolas med kallt vatten för att ej klibba tillsammans. Buljongen kokas upp, och makaronin nedlägges däri. Soppan afsmakas med ost, kryddorna och vinet. Äggulorna vispas med grädden i soppskålen, och soppan tillslås under stark vispning.

Ananaspudding (f. 6 pers.) 4 äggulor, 2 ägg, 100 gr. socker, 1/2 dcl. sherry, 1 dcl. ananassaft, 6 blad gelatin, 1 burk ananas à 1 kr., 4 dcl. tjock gräde.

Beredning: Äggulorna, äggviten, sockret, vinet och ananassaften vispas i en kastrull öfver elden, tills massan börjar sjuda och tjockna, vispningen fortsättes, tills krämen kallnat. En fjärdedel af ananassen skäres i små tärningar, hvilka urklappas all saft på linneduk och blandas i krämen. Därefter tillsättes det sköljda och i 2 msk. ananassaft upplösta gelatinet. Sist nedröres den till hårdt skum slagna grädden. Massan halles i vattensköld och sockerbeströdd form och ställes på kallt ställe att stelna omkr. 4 tim.

Då puddingen skall stjälpas upp hålles formen 1/2 min. i varmt vatten. Den garneras med den öfriga ananassen skuren i skivfor, men ingen saft bör påhållas. En ananas räcker för 12 personer, ty skivforna, som puddingen garneras med, kunna klyfvas.

Gif barnen den bästa näring och de växa upp till friska och starka människor.

Gif vuxna den bästa näring och de förblifva friska intill sena ålderdomen.

Använd därför endast

Gyllenhammars
patenterade
hafregryn,
hafremjöl

som fås i hvarje välsorterad speceriaffär.

Aktiebolaget
Göteborgs Ris- & Valskvarn.

Falsk hare (f. 6 pers.) 3 hg. benfritt oxkött, 2 1/2 hg. svinkött, 1 hg. späckfläsk, 4 ettöres skorpor, 2 kkr. mjölk, 2 ägg, 2 tsk. salt, 1/4 tsk. hvitpeppar.

Till pensling: 1 ägg, 2 msk. stötta skorpor.

Till stekning: 2 msk. smör (40 gr.) 4 dcl. buljong eller vatten.

Sås: 1/2 msk. smör (10 gr.), 1 msk. mjöl, köttjus.

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten, skäres i tärningar och drifves 3 ggr. genom köttkvarn. Späcket skäres i fina strimlor. De stötta skorporna blandas med mjölken och de uppvispade äggen, samt få stå och svälla 1 timme. Köttet arbetas 1/2 tim., hvarefter skorpblandningen jämte kryddorna tillsätts. Färsen arbetas ånyo 1/4 tim. En panna smörjes med kallt smör, färsen nedlägges däri, formas till en aflång bulle, som tillplattas på båda sidorna, så att den liknar

en harrugg och späckas tätt med de fina späckstrimlorna, penslas med ägget samt beströses med de stötta skorporna. Färsen får steka i ugn omkring 1 tim. och påspädes med den kokande buljongen, litet i sänder, samt öfveröses hvar 10 min. Den upplägges på varmt serveringsfat, skäres i vackra skivfor och garneras med brynt potatis och persilja. Smör och mjöl sammanfråsas, köttjus påspädes litet i sänder och och såsen får koka 10 min. Serveras i särskild säskål.

Saftpudding med mondamin (f. 6 pers.) 75 gr. mondamin, 4 kkr. vatten, 3 kkr. söt saft, skal och saft af 1/2 citron.

Beredning: Mondaminet utröres med 1 kkr. af vattnet. Råsten af vattnet kokas upp med saften och citronen. Mondaminet tillsättes och krämen får koka, under rörning, i 10 min. Den upphälles i geléskål, får kallna och serveras med vispad gräde eller mjölk.

Frikasé på kalv (f. 6 pers.) 1 1/4 kg. kalvbringa, 2 lit. vatten, 1 1/2 msk. salt,

Sås: 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 3 msk. mjöl, 8 dcl. spad, saften af 1/2 citron, 1 msk. socker, 1-2 äggulor.

Beredning: Bringan knäcks på inre sidan och tvättas med en duk doppad i hett vatten. Vattnet kokas upp, bringan ilägges, skummas och saltas. Köttet får därefter sakta koka med tätt slutet lock, tills det är mört eller omkr. 1 1/2 tim., då det tages upp och skäres i för servering lagom stora bitar samt upplägges på karott. Smör och mjöl sammanfråsas, spadet tillsättes litet i sänder, under flitig rörning och såsen får koka 10 min., hvar-

Lagermans
BAKPULVER
"Tomten"
är erkändt
bästa
jäsningmedlet
vid all slags finbakning.

Ingen jäsnings fö e gräddningen i ugnen behövs vid användande af Lagermans Bäckpulver "TOMT N".

efter den afsmakas med citronsaft och socker. Sist tillsätts de uppvispade äggulorna och såsen får sedan endast sjuda samt hålles öfver köttet, som serveras med ris.

Sillbullar (f. 6 pers.) 2 salta sillar 4 kkr. kokt, hackadt kött, 1/2 kkr. stötta skorpor, 1 ägg, 3 msk. gräde, 1/2 tsk. hvitpeppar, 1 kkr. stötta skorpor.

Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.)

Beredning: Sillarna vattenläggas dagen innan de skola användas. Skindet afdrages, hvarefter de rensas på vanligt sätt. De hackas fint och blandas därefter med köttet och de stötta skorporna. Ägget vispas med grädden och tillsättes jämte pepparn. Af färsen formas aflånga bullar, som vändas i de stötta skorporna. En tackjärnspanna upphettas, smöret brynes däri och bullarna stekas gulbruna på båda sidor samt serveras med korintsås.

Egen tillverkning
PARAPLY "SOLID"
2 ÅRS GARANTI
å kr. 7.50 med fodral.
Bennström & Jansson
Paraplymagasin,
45 Regeringsgat. 45,
STOCKHOLM.

LEDIGA PLATSER
Remington

Institut för undervisning i Maskinskrifning och Stenografi. Karluansmakaregatan 1, Stockholm.

Vid Vänersborgs Hospital och Asyl

äro följande platser till ansökan lediga, näml. för:
1 Förestånderska fr. 1/2 lön 700 kr. pr år.
1 Hushållerska fr. 1/2 lön 500 kr. pr år.
1 Tvättförestånderska fr. 1/3 lön 350 kr. pr år.
Frå bostad och kost erhålles samt såsom kostförbättringspenningar 125 kr. Ansökningar åtföljda af bestyrkta betygsafskrifter samt frejdebetyg insändas till Hospitalskontoret, Vänersborg. Endast fullt dugliga väl rekommenderade personer göre sig besvär att söka.

Vid Karlskrona högre läroverk för flickor blifver till nästa läsår en lärarinneplats ledig med undervisningskyldighet i svenska språket och geografi på högsta stadiet. Lön 1,200 kronor och bidrag till pensionsafgift. Den sökande, som bör hafva genomgått högre lärarinneseminarium torde insända ansökningshandlingar och läkarebetyg till läroverkets föreståndarinna före den 10 april.

Goda platser för hushållsbiträden, lärarinnor, barnfr. värdinnor att söka gen. Inack-Byrån, Norrköping.
Rikst. 9 16 Ej inskrifningsafgift.
Obs! Brefsvar mot 2 porton.

En öfversköterskeplats är ledig å Lunds hospitals kvinnoafdelning; lönen 400 kr. jämte naturaförmåner. Man hänvände sig till Öfverläkaren, Lunds hospital.

Föreståndarinneplatsen samt en lärarinnebefattning vid Stockholms Läns Idrottsanstalt kungöres härmed ledig att tillträda d. 1 inst. September. Lönevillkoren äro resp. 600 och 400 kronor jämte allt fritt. Ansökningshandlingar, ställda till Anstaltens Styrelse, adr. Väsby, skola insändas före 15 maj. Närmare upplysningar lämnas af Syssloman G. E. Brandt.

STYRELSEN.

För skyddshem i Norrland

önskas en stadgad ordningsfull och pålitlig **kokerska** samt **husa**, fullt kunniga i allt hvad som hör till landthushåll. Lönerna resp. 200 och 180 kr. Frå resa. Endast fullt kompetenta och med godt lynne försedd sökande torde anmäla sig. Platserna tillträdas 1 inst. maj. Svar till "B. S." Iduns exp.

Lärarinnor, Vårdinnor, Sällskapsd., Kontors-, Hushålls- o. Barnfröknar få platser. Norra Inack-Byrån, Malmskilnadsg. 27, Stockholm.

En enkel, van barnfröken

erhåller plats till Norrland i särdeles vackert trakt. Lön 100 kronor. Svar till "Hotell", Iduns exp. f. v. b.

Barnfröken

ordentlig, af god familj, villig att med kärlek och omtanke åtaga sig skötseln af 4 barn i en ålder mellan 5 1/2-2 år, kan erhålla plats den 1 maj. Svar jämte fotografi, referenser och löneanspråk sändes under adress: "A. K." Filialpostkontoret, Järntorget, Göteborg.

Plats som hönsköterska å hönsgrård i norra Skåne är ledig i maj. Svar hälst med fotografi till "C. D. 246" under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Barnkr., anspråkslös flicka, som genomgått kurs i barnvård, kunnig i sömnad, får plats såsom barnfröken i Luleå från mitten af instundande maj månad. Barnen äro en fyraårig gosse samt ett spädt barn. Svar med fotografi, rekommendationer och löneanspråk till "E. G. 05" Iduns exp.

Husföreståndarinna

erhåller plats instundande vår i familj i en af Norrlands större städer; sökande bör vara van att själf deltaga i och på egen hand ombestyrja alla inom ett hushåll förekommande göromål. Svar med löneanspråk till "Pålitlig A. I.", Iduns exp.

Barnköterska. En medelålders stadgad och frisk barnköterska, hälst troende med jämnt och godt lynne får stadgivarande plats i godt hem för 3 barn om 1 1/2-5 år. Särskild barnjungafrö finnes. God lön kan påräknas för fullt duglig och pålitlig sökande. Vidare upplysningar erhålles genom svar till Fru Edla Larsson, Odensgatan 1, Upsala. Rikt. 1 84.

Vårdinna.

Bildad och om möjligt något musikalisk ung dam, med jämt och glädt lynne, verkligt skicklig i såväl finare som enklare matlagning och bakning, samt i allt, som hör till ett väl ordnat hems skötsel, erhåller plats hos äldre, ogift respektabel godsägare på naturskön egendom i mellersta Sverige, med fina kommunikationer, för att helst på egen hand, eller annars under äldrig moders ledning förestå och sköta hushållet, samt sprida glädje och trefnad omkring sig. Betygsafskrifter, fotografi och referenser samt uppgift å ålder och löneanspråk sändes genast till "Godsägare" Centralhotellet, Wästerås.

Till egendom 1 1/2 mil från Stockholm önskas till maj månad **barnfröken** för barn i ålder från 12-3 år. Sökande skall vara ordentlig, barnkr. och något kunnig i sömnad samt försedd med goda relationer. Svar med fotografi, rekommendationer och uppgift om ålder i bref märkt "Barnfröken 1905" under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Stadgad jungfru eller yngre barnlös enka

med god karaktär, sparsam, ordentlig och van vid barn samt fullt kompetent att under husmoders ledning sköta ett mindre hushåll får plats i Helsingborg. Tre barn finnas, det yngsta 6 år. Hjälp till städning. 1 ma rek. fordras och hög lön betalas. Svar till "Köpmansfamilj", Helsingborg p. r.

En dam som besitter ordningssinne, som är hemma i finare matlagning och har vistats någon tid på förstklassigt hotell erhåller årsplats på järnvägsrestaurant som kokerska och förestånderska för köket. Svar till "F. S." Mellerud.

Ensamjungfru

med goda rekommendationer, van vid ordning och kunnig i enka matlagning m. m. erhåller plats den 24 April. Lönen 12 kr. i månaden. Svar till "Två personers hushåll", Tidningen Iduns Exp

Bildad anspråkslös flicka något kunnig i husliga sysslor, får efter midsommar plats i prästgård mot fritt vivre, att hjälpa till i hushållet. Medlem af familjen. Svar åtföljt af fotografi och goda rekommendationer sändes under adress: "Prästgård på landet" Hudiksvallspostens tryckeri Hudiksvall f. v. b.

Vid
Kristianstads elementarläroverk för flickor är en lärarinneplats ledig från inst. höstterminens början. Undervisningsämnen: franska och tyska språken. Lön 1200 kr. med två lönetillägg af 100 kr. efter fem och tio års tjänstgöring samt bidrag till pensionsafgift. Ansökningshandlingar, ställda till styrelsen för Kristianstads elementarläroverk för flickor insändas före den 15 April till läroverkets föreståndarinna fröken L. Lovén, Kristianstad i Mars 1905. Styrelsen.

Vid Filipstads 7-klassiga Elementarläroverk för flickor

är nästa läsår en lärarinneplats ledig. Undervisningsämnen: modersmålet på det högre stadiet, kristendom och historia (det sistnämnda ämnet kan utbytas mot naturkunighet i mellanklasserna). Den sökande bör hafva genomgått Högre Lärarinneseminarier. Lön 1,100 kr. jämte bidrag till pensionsafgift. Ansökningar ställda till läroverkets Styrelse under adress Filipstad, torde insändas före den 15 April 1905.

Mot fritt vivre önskas en snäll och villig flicka af god familj (hälst prästdotter) att vara som hjälp och sällskap i hemmet. Svar till "T. G. E". Iduns exp. f. v. b.

PLATSSÖKANDE

En 25-års

förlöfvad flicka önskar plats i bättre familj på landet hälst i Nerike för att gå frun tillhanda och deltaga i förekommande hushållsgöromål. Lön önskas ej utan fästes blott afseende vid ett godt bemötande. Svar emotes tacksamt till "Y. Y. M.", Örebro p. r.

Plats som lärarinna i familj önskas vid höstterminens början af en examinerad folkskolelärarinna, som i fem år undervisat i folkskola, men nu önskar ombyte. Hälst vid västkusten. Svar önskas genast jämte förmåner. Adress C. Gericke, Victoria-gatan 7, Göteborg.

En allvarlig 19-årig flicka (officersdotter) önskar plats i vår i bättre familj att gå frun tillhanda. Är kunnig i enklare matlag., sömnad m. m. På lön fästes mindre afseende, önskar anses som medlem af familjen. Svar till "Maria", Visby p. p.

Musikalisk lärarinna som vistats länge utrikes och flytande talar franska, engelska önsk. sommarplats. Svar "Gladlynt, hurtig", Iduns exp.

Sjuksköterska önskar plats hos nervsjuk eller lam. Svar till "Skånska", Iduns exp.

Bildad flicka, kunnig i matl., bakning, sömnad, handarb. söker plats genom Norra Inack-Byrån, Malmskilnadsg. 27, Sthlm. Riks 85 65. Allm. 111 87.

Barnfröken som genomgått kurs i späda barns vård och kan förete goda rek. önskar plats 15 april. Svar till "Plikttrogen", Kristinehamn p. r.

Studentiska önskar plats som lärarinna i fin familj utom Sthlm. Svar till "Studentiska", Iduns exp

Ung flicka önskar plats i familj, hälst prästgård. Van vid husliga göromål. Svar tacksamt till "G. 20 år", Smedby p. r.

En bättre, enkel och arbetsam flicka önskar till den 15 april eller 1 maj plats i vänlig och god familj i mellersta eller norra Skåne, hälst på landet, för att gå frun tillhanda. Svar emotes tacksamt under adress "O. A.", Lund p. r.

En utexam. sjukgymnast önskar komma i ett bättre hem hos äldre personer för att biträda med sjukvård och gå frun tillhanda, hälst följa med till en badort. Lön önskvärd. Svar före 15 april till "Sjukgymnast", Järntorget, Göteborg p. r.

En 22-årig flicka

med god uppfostran och ett vinnande sätt, önskar mot fritt vivre komma till en finare familj å större egendom eller i prästgård, för att få sätta sig in i göromålen inom ett landthushåll, samt att såsom medlem af familjen vara ett sällskap och en hjälp åt husmodern. Närmare meddelar Hofkamreraren F. Ståhl, 4 Styrmansgatan, Stockholm.

18-årig flicka (officersdotter) önskar plats i vår i bättre familj att gå frun tillhanda. Är kunnig i väfnad samt andra inomhus förefallande göromål. Rek. kunna företes. Någon lön önskvärd. Svar till "K. C.", Syreda, Flisby.

Ung finska

af familj, fullt mäktigt tyska och engelska och hugad att undervisa i dessa språk, söker plats i aktadt hem såsom sällskap och hjälp. Svenska ref. Svar till "Språk", Helsingfors p. r. (Finland).

Ung, musikalisk flicka af god familj önskar komma till bildadt och angenämt hem på landet i vackert trakt vid sjö i södra Sverige för att lära matlagning. Svar till "Elsa", Iduns exp., Stockholm.

En kvinnlig sjukgymnast önskar medfölja äldre dam till badort under sommaren. Svar till "Sjukgymnast", Göteborg p. r.

Bildad flicka van vid husliga göromål, matlagning, sömnad, söker plats. Sparsam, enkel. Svar "Duglig" under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm.

Ung, gladlynt flicka

af god familj söker plats som hjälp och sällskap i bildad musikalisk fam., helst i Norrland eller i Stockholms närhet. Har genomgått elementarläroverk, handels- och hushållsskola samt är kunnig i handarbeten. Önskar anses som familjemedlem. Svar till "Hem" p. r. Motala.